

Gazetemizi Aralık ayında Federal Almanya'nın Duisburg kentine taşıyoruz. Böylelikle yalnızca okurlarımızla daha yakın ilişkiler kurabilme olanaklarına değil, onlara, ne zamandan beri istedikleri değişiklikleri de yaparak yepyeni bir Türkiye Postası sunabilme olanaklarına da kavuşacağız. Bu konudaki daha ayrıntılı bilgiyi 14. sayfamızda bulabilirsiniz.

Yepyeni bir Türkiye Postası

FEDERAL ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.-FF
BELÇİKA: 60.-BF
HOLLANDA: 3.-G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.-KRN
İSVİÇRE: 8.-KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Türkiye Postası

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt A1319D

16. NOVEMBER 1984
NUMMER: 44
15 GÜNLÜK GAZETE
Adres: Donau Str.1
1000 Berlin 44
Tel.: 030/624 60 92

Paris'te 200 özgürlük meşalesi

Fransa'da en seçkin demokratların katıldığı dayanışma eylemi Evren-Özal rejimini daha da köşeye sıkıştırdı. Ama generaller kana doymuyor: 13 idam kararı daha...

Fransa'nın en önde gelen politikacı, bilim adamı, yazar, sanatçıları tarafından yapılan "Türkiye'de İnsan Hakları İçin 18 Saat Nöbet" çağrısı olağanüstü etkili bir dayanışma eylemi oldu. Başta Fransız Komünist Partisi olmak üzere ülkenin en önemli kuruluşlarının, sendikalarının, derneğinin yanı sıra katıldıkları nöbet



Dikerdem ve
5 arkadaş
serbest

● Yazısı 4. Sayfada

SON DAKİKA

Yazısı 7. Sayfada

ŞU BİZİM TÜRKİYE



Kadınlarımıza atadan kalma miras: su çilesi

Su kuyuklarında, çeşme başlarında bir kova su için saatlerce bekleyen kadınlarımızın çilesi bimek tükenmek bilmiyor. Büyük kentlerin geçekodu semtlerinde aynı cile, ıçra köylerde aynı cile. İşte Kayseriye 13 kilometre uzaklıktaki Sakarıçiftliği Köyü kadınları. Kuyruk olmuş Kayseri'den gelecek arazıyı bekliyorlar. ...Bunlara Türkiye burjuvazisinin yanısı ise galiba şöyle: "Niye o pis suları içiyorlar bunlar? Bakın piyasada ne güzel sular var. Sabancı Holding'in Hayat, DYO (Pinar Süt) grubunun Şaşal, Su Holding'in Bengisu adlı leziz ve birazcık pahalı sularını niye içmiyorlar?" Sahi niye böyle yappıyorduk halkımız acaba? "Ekmeğe yoksa pasta yiyin" sözünü hiç duymamış mı bunlar?

Sabrın sonu
selamet mi?

DOK Gemi İş Sendikası Genel Teşkilatlanma Sekreteri Cemil Yiğit, 8 Ekim 1984'de Sendikasının sürdürmekte olduğu 12 Eylül sonrasının ilk sembolik grevini ziyaret ettikten sonra evine döndüğünde, resmi bir mektup aldı. "Müjde" İş ve İşçi Bulma Kurumu İstanbul Yurt Dışı Hizmetler Şube Müdürlüğü'nden geliyordu. Mektupta şunlar yazılıydı:

"Şubemizdeki kaydınıza göre yurt dışına gönderilme sıranız gelmiştir. Aşağıda bildirilen gün, saat ve yerde mutlaka hazır bulununuz." Buraya kadar olup bitenlerde belki de şaşılacak birşey yoktu. Yurt dışına çıkabilmek için, insanlarımızın, kimi zaman hayatlarını bile tehlikeye sokarak kaçak yollara başvurdukları bir dönemde, bu gerçekten de bir müjde sayılırdı. Ne var ki, geç kalması, hem de 19 yıl geç kalması bir müjdedeydi bu. Cemil Yiğit, yurt dışına çıkamamak üzere, İş ve İşçi Bulma Kurumu'na 1965 yılında başvurmuştu. 1983 yılında, yani Almanya'ya gitmekten umudunu kendisi neredeyse 20 yıl olduğu bir sırada kendisine Almanya'ya gitme sırası geldiği bildirilen DOK Gemi İş Teşkilatlanma Sekreteri Cemil Yiğit "Bunlar vatandaşla alay ediyorlar galiba" diyor.



Bu çocuklar satılık !

Toplumsal dengesizliklerin alabildiğine derin olduğu yoksul Latin Amerika ülkelerinde, örneğin Brezilya'da, pazarlarda tavuklar, horozlar, koyunlarla birlikte çocukların da satışta anlatılır. Güntümüz Türkiye'de 24 Ocak kararlarıyla ekonomi modelini de benimsediği bu ülkelerden hiçbir zaman aşağı kalıyordur. Fuhş, alkol, sefalet, gürültü derken çocuk satışları da başlıca. Zenginlerin evden alınması üzerine işsiz ve yoksul olan babaların tarafından satışta çıkarılan 5-7 ve 9 yaşındaki üç kardeş, gılgilece, boyunları büyük satılmaya beklediler. Gazetelerin yaptıkları yayın üzerine Sağlık Bakanlıkça duruma el koyarak satılık çocukları çocuk yuvalarına yerleştirdi.

YÖK bol bol sinir hastası üretiyor

Üniversite gençliğinde yeni bir salgın:
YÖK Hastalığı

Yüksek öğrenim gençliğinin barınma sorunundan harç sorununa kadar uzayan dertlerine bir yenisinin; "Yeni Sınay Yönetmeliği"nin eklenmesiyle, ruhsal bunalımlar yüzünden psikiyatri bölümüne başvuran öğrenci sayısında birkaç kat artış meydana geldiği bildiriliyor. Üniversite öğrencileri arasında hızla artan ve yaygınlaşan ruhsal bunalım ve sinirsel rahatsızlıklara, uzman doktorlar "YÖK hastalığı" adını veriyorlar. Ege Üniversitesi Psikiyatri Bölümü öğretim üyelerinden Doç. Dr. Ahmet Çelikkol, yeni sınav yönetmeliğinin ve ek sınav hakkının ne olacağını bir türlü belli olmamasının öğrencileri bunalıma sürüklediğini belirterek şöyle dedi: "Öğrencilerde YÖK tedirginliği var. Gerçekten psikolojik rahatsızlıklar olan ve bu yüzden öğrenimlerine ara vermek veya rapor almak isteyen öğrenci sayısı son iki yılda birkaç kat arttı. Yeni Sınay Yönetmeliği öğrencileri büyük bir güvensizlik ortamına itti. Okuldan atılma korkusu, her an başlarının üzerinde Demokles'in kılıcı gibi asılı duruyor. Sıkıntıların, bunalım ve ruhsal hastalıkların bir kaynağı da parasızlık. Öğrenciler büyük maddi sıkıntı içindeler. Bunun üstüne bir de harç bindi." Öğrenciler arasında adeta salgın halde görülen ruhsal kaynaklı hastalık ve bunalımlara, Üniversite çevrelerinde YÖK hastalığı adını verdiklerini belirten Doç. Çelikkol, bu tedirginlik gençlerde diğer hastalıklara da yoli açtığı ve onları insanlardan uzaklaşmaya, uyumsuzluklara ittiğini de söyledi. Fotoğrafta Yeni Sınay Yönetmeliği ve "ek sınav hakkı"na ilişkin istemlerini TBMM'ye ve bağlı bulundukları Fakülte dekanlarına iletmeye çalışan binlerce öğrenciden bir grup, İstanbul Üniversitesi Merkez Binası önünde topla görüldü.

Yığıt "Bunlar bandajda olayı ediyorlar galiba" diyor.

Holdingçi ol, kolayca "fahri doktor" ol !

Üniversitelerimizin, şuna buna "Fahri Doktor" "Fahri Profesör" ünvanı veriliyor. Evren'e "Fahri Hukuk Profesörü" ünvanı verilmesinden sonra Eskişehir Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü Vehbi Koç ve Sakıp Sabancı'yı "Fahri Hukuk Doktoru" ilan etti. İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörlüğü de, bu okuldaki mezun olan işadamları Şankı Tara, Sezai Türkçe, Cavit Çatak, Üzeyir Garıh, ve Nurettin Koçak'a "Fahri Doktor" ünvanı vermiş bulunuyor. 12 Eylül sonrasında bütümlen palazlanan "işadamlarımızın" okumalarına, yıllarca direk çürütüp kafa patlatmalarına, doktora tezleri hazırlamalarına ne hacedi? Onlar doğuştan "Doktor" masallalı!

7 gün 7 gece yediler içtiler



Yiğin efendiler yiğin! Bu han-ı istiha sizin !

Bu sofralar Diyarbakır'ın ANAP'lı Belediye Başkanı Nurettin Dilek'in yeğeninin düğünü için kuruldu. Ağ, çıplak, yoksul Diyarbakır halkına nisbet vericesine, yedi gün yedi gecelik düğün yapıldı. Sofrada kuş sütti bile eksik değildi. Ama tiyü bitmemiş yetim hakkı da eksik değildi...



Öğretmensiz okulun çocuk öğretmenleri ve eğitim düzenimiz

Zmir Cumaovası'na bağlı Çatalkaya ilkokulunun 85 öğrencisi, okulun tek öğretmeni de 20 günlük rapor alınca, okulsuz kalmaktansa kendi kendilerine öğretim yapmayı yeğlediler. Her haftaki düzeni bozmadan Pazartesi sabahı okullarını bayrak töreniyle açan küçük öğrenciler, 5. sınıf öğrencilerinden 11 yaşındaki Zerrin, Necmiye ve Deniz'in yönetiminde, sınıflarına dağıldılar ve onların öğrencileri oldular. İzmir'e 27 kilometre uzaklıktaki, 85 öğrencili ama tek öğretmeni okulun öğrencileri, "En güç durumda olanlar birinci sınıfa bu yıl gelenler" diyorlar. Ancak hem fotoğraflı ile sunduğumuz bu olayı fazla büyütmemek gerek. Madem ki Çatalkaya köyünün çocukları bayrak törenini yapıp "İstiklal Marşı'nı" söylüyorlar, okula da

düzenli gelip gidiyorlar, eğitim merdiveninin basamaklarını tırmanırken, büyük kentlerde, hele hele daha ilkököl çağından itibaren yabancı dil eğitimi de sunan "çengin çocuğu" okullarındaki arkadaşlarıyla yarışabilirler. Anayasa'da ve yasalarda bu "yarışma özgürlüğü"ne ilişkin tek bir yasa yok. Üstelik ekonomide liberalizm reçetesi ile özgürlüklere özgürlükler katan ANAP iktidarı daim oldukça bu çocuklarımız da özgürlüklerini sonuna kadar kullanabileceklerdir. Bu, hükümet garantisi altında bir özgürlüktür. Tipki Vehbi Koç ile rekabet eden musluk tamircisi gibi... Tipki Halit Narin ile rekabete giren kasaba terzi gibi... Tipki Sakıp Sabancı ile rekabet eden mahalle bakkalı gibi... Rekabet özgürdür ve özgürlük rekabettir...

FOTO-BİLMECE

SORU:

Aşağıdaki fotoğrafta görülen kalabalık nasıl bir spor gösterisi izliyor?

CEVAP:

Spor gösterisi izlemiyor. Denizli Deltardarlığı'na alınacak 100 kadro için açılan sınava 1400 başvuru olunca, sinav stadyumda yapılmış.



827 bin kişiden yurt dışında çıkması yasak

Türkiye'de öteden beri normal, yasal yollarla "pasaport alamayan", "yurt dışına çıkamayan" bir kesim vardır. 12 Eylül darbesinden sonra pasaport verilmeyenlerin sayısında hızla artış meydana geldi. Son ve resmi rakamlara göre 256 bin 681 kişinin pasaport alması ve yurt dışına çıkması yasak. Bu 257 bin yakın kişinin adları halen İstanbul Yeşilköy ve Ankara Esenboğa Havaalanlarındaki bilgilariyalara yüklenmiş durumda.

Pasaport yasağı, yani yurtdışına çıkma tehdidinin ilk yöneldiği kişiler geçmiş dönemlerde olduğu gibi şimdi de "siyasal" nitelikli olanlar. Bunların arasında pekkok sanatçı, yazar, aydın ve siyaset adamı var. Yasaklıların en ünlülerinden biri de sanatçı Ruhi Su. Ruhi Su "52 tahditlisi", yani 1952 yılındaki TKP tevkifatı'nda 5 yıl hüküm giymiş. O zamandan bu zamana da, 72 yıllık emri boyunca sadece 5 yıl (1977-1982) pasaport alması hakkına sahip olmuş. Şu sıralarda, Ruhi Su ciddi şekilde rahatsız. Sağlık nedenleriyle yurt dışına çıkmak için başvurmuş, ama yine pasaport alamamış.

Türkiye'de pasaport verilmeyenlere resmi gerekçe bildirilmiyor. Yasaklılar listesine girmenin ölçütü belli değil, upki bir kere girince nasıl çıkıldığını da belli olmaması gibi.

Her 20 kişiden biri yurtdışında işçilik yapıyor

İş bulmanın ve geçimin günden güne zorlaştığı Türkiye'de, 1984 yılı başı itibarıyla 2 milyon 404 bin 31 işçi ve işçi ailesi bireyi yurt dışında çalışıyor. Yurt dışındaki işçi olarak çalışanların net sayısı 1 milyon 15 bin 544. Yine 1984 başı rakamlarına göre Türkiye'de SSK'ya kayıtlı işçi sayısı 2 milyon 372 bin. Bu durumda, Türkiye'de SSK'ya kayıtlı, yani "resmi işçi"lerin yansı kadar işgücünün yurtdışına çıktığı anlaşılıyor. Türkiye işçilerin dünyanın dört kıtasına dağılımları ise şöyle: Avrupa'da 770 bin 610, Afrika'da 75 bin 500, Asya'da 150 bin, Avustralya'da 20 bin işçi.

TÜSTAV

Hertürlü yazı ve fotoğrafın yayınının yasaklanmasından sonra Türkiye kamuoyu sadece Genelkurmay'ın yalanları ile bilgilenebilir (!)

Kürdistan'da sansür sürüyor...ölüm de...

Türkiye Kürdistan ve Irak toprakları üzerinde Türk ordusunun sürdüğü "Huzur Operasyonu" olanca ağırlığı ile sürüyor. Ancak, Türkiye Postası'nın geçen sayısında bir kesimini sindürdüğümüz fotoğrafların yayından sonra Genelkurmay Başkanlığınca konuyla ilgili hertürlü yayın, yorum ve fotoğrafa konan ağır sansür yüzünden zaten kıt olan haber kaynakları bütünüyle işlemez hale geldi. Türkiye kamuoyu sadece Genelkurmay'ın resmi ve "yalan" açıklamaları ile bilgilenebiliyor (!).

Irak Kürdistanı'nda, özellikle Mesut Barzani önderliğindeki Kürdistan Demokratik Partisi kaynaklı haberlerde bölgedeki terör üstüne kimi ayrıntılı bilgiler yer alıyor. Geçen sayımızda bir bölümünü duyurabildiğimiz bu haberlere göre Türk ordusunun saldırısının ağırlığı özellikle Kürt Jirki Asiret'i'ne bağlı köylerin yaşadığı yörelerde yoğunlaşıyor. Ayrıca Hakkari yöresindeki Kürt köylerinin "silahları teslim edin" çağrısına uyumadıkları öğrenildi. Nitekim Jirki Asiret'i'ne bağlı Pertavi, Genzag, Zorova, köyleri bu yüzden askeri birliklerce kuşatıldı. Helikopterlerle köye inen komandalardan önce uçaklar da bu köyleri bombaladı. Bu arada Tahir Adayman, Hacı Öter, Kocal Özdemir adlı Kürt köylüler hakkında isim belirtilerek tutuklama emri çıkarıldı.

Türk ordusuna ait komando birliklerinin bölgede Uludere ilçesinin, Segrik, Fassin, Pertavin ve Ceman köylerinde üslenedikleri, ayrıca Hakkari-Beytüşşebap arasındaki Suvara Xelli ve Uludere-Beytüşşebap arasındaki Danin geçitlerini

tutarak stratejik konumlar elde ettikleri de gelen haberler arasında.

Gene Kürdistan Demokratik Partisi kaynaklı bir başka habere göre (bu haber daha sonra BBC tarafından da aynı kaynağa dayanarak yineleni) Türk askeri birliklerinin Irak topraklarında yürüttükleri askeri hareket üstüne İran

Meclis Başkanı Haşimi Rafsancani, İran Haber Ajansı (IRNA) kanalıyla bir açıklamayı yaptı. Rafsancani açıklamasında "Dünyanın en hassas bölgesinde bu tür hareketlar gerçinliği artıracak için Türkiye'yi uyandırıyor. Türk-Irak ortak askeri operasyonları Irak'ı İran karşısında güçlendirmeyi amaçlıyor" dedi.

Öte yandan emperyalist-kapitalist kampta da Kürtler üstüne zulüm ve baskı yüzünden uluslararası demokratik kamuoyunda köşeye sıkışan Türkiye'ye yardım amacıyla bir propaganda saldırısı başlatıldı. Nitekim ünlü The Economist dergisince yayınlanan ve 600 sterlin ödeyen abonelere "gizli" kaydıyla postalan "Foreign Report" adlı bültenin 24 Ekim günü yayınlanan sayısında Türkiye, "Moskova" tarafından silahlandırılmış Kürt peşmergelerinin askeri saldırısı altında bir ülke olarak tanımlı ve Bizim Radyo'nun yayınları ile Ermenilerle ASALA örgütünü de eleman vererek buna destek çıktığı ileri sürüldü. Foreign Report'un bu "istihbaratı" (!) daha sonra İngiltere'de Muhafazakar, ABD'de Cumhuriyetçi ve Federal Almanyada CDU partilerine üye parlamenterlerce "malzeme" olarak kullanıldı.



- The Economist Dergisi, 600 Sterlin ödeyen abonelerine gönderdiği özel bülteni "Foreign Report"ta Türkiye'nin saldırısını "meşru" gösterebilmek için, Moskova'nın eğittiği, Bizim Radyo'nun kışkırttığı kalabalık ve silahlı Kürt birliklerinden söz ediyor... Ayrıca ASALA militanlarının da Kürtlerle birlikte çarpıştığını bildiriyor (!)

OYA BAYDAR Yorum

"Bu bezirgân saltanatı bu zulüm bitmesin diyedir"

UTANIYORUM.

Şu fotoğraftan, dünyamızda, her gün açılan 45 bin çocuktan, 20. yüzyıl sonuna yaklaşıpken 1 milyar dünyada yaşamızın aç olmasından, şimdi, ben şu satırları karnı tokluğuyla yazarken, belki tam şu dakikada Etiyopya'da açlıktan son nefesini veren genç anadan, üç aylık bebeğin, çaresiz babadan utanıyorum. "Sorumlu yum ben çağırdım" diye tuttu yazık kendimi.



YÖK'ün kıydığı ilericilere B.Berlin üniversiteleri kürsülerini açıyor

Türkiye'de, politik görüşlerinden ötürü üniversitelerden atılan ve takibata uğrayan öğretim üyelerinin sayısına yenileri eklenirken, Batı Berlin Kültür Senatörü Kewenig 7 Kasım günü Parlamento yap-

yıtiren öğretim üyelerine Batı Berlin'de çalışma olanakları sağlanmasına yönünde karar vermiştir. Batı Berlin Kültür Senatörü Kewenig 7 Kasım günü Parlamento yap-

cezalı alan öğretim görevlileri şunlardır: Prof.Dr. Hüsnü Gökse, Prof.Dr. Bozkurt Güneş, Prof.Dr. Mehmet Haberal, Doç.Dr. Zafar Öner, Dr. Ali Gökçe, Prof.

gerekir, Batı Berlin Kültür Senatörü ke-
venliğ, Batı Berlin üyelerinden 5'ine Batı
Berlin üniversitelerinde ve yüksek okula-
rında iş vermeye hazır olduklarını hatırla-
tı.

Bilindiği gibi, bundan bir yıl kadar önce
"Batı Avrupa'da, YÖK uygulamaları son-
ucunda işlerinden atılan üniversite öğre-
tim üyelerine ilgili bir dayanışma hareketi
başlatılmış. Bunun sonucu olarak da Ba-
tı Berlin Parlamentosu, Türkiye'de işlerini

Kövenliğ 7. gününü Parlamento'da yap-
tırarak, öğrencilerle, alından bu kararnı hala
yürürlükte olduğunu hatırladı ve Türkiye'
deki rejimin uygulamaları yüzünden işini
kaybetmiş 5 öğretim üyesine "mısalırl
öğretim üyesi" olarak iş vermeye hazır
olduklarını söyledi.

Bu arada Aydın Dilekçe'sini imzala-
dıklarından ötürü 11 öğretim görevlisine
kınama cezası verilirken, Dr. Sargut Şal-
çin'in de görevine son verildi. Kınama

Dr. Zafer Öner, Dr. Ali Gımcı, Dr.
İbrahim Tekeli, Doç. Dr. Ahmet Tamer
Kıyış, Prof. Dr. Serdar Turan, Doç. Dr.
Yayla Zuluoğlu, Doç. Dr. Ali Rıza Bala-
manoğlu, Dr. Yurdal Topsever.

Öte yandan, işleri girdiğimiz 1984/85
öğretim yılı içinde sözleşmelerin sona eren
çok sayıdaki öğretim görevlisinin, söz-
leşmelerinin yenilenmesi ve işlerine son
verilmesi bekleniyor. Bu sayı yalnızca Ka-
nara Üniversitesi'nde 1.500'e yaklaşıyor.

İşçileri işten atmak yasallaştırıldı

Sıkıyönetim komutanlıklarının ardarda
yayınladıkları bildiriyle işçi çıkarmak için
gerekten "işten alma şartı" ortadan kaldırıl-
arak, işveren işten alma ve işyeri ka-
patılma serbest bırakıldı. Bilindiği gi-
bi, eski uygulamaya göre işverenlerin iş-
çi çıkarabilmeleri ve işyerilerinin faaliyetleri
durdurabilmeleri için sıkıyönetim
komutanlıklarından izin alınması gere-
kiyordu.

İşten çıkarmanın serbest bırakılması
üzere, işverenler iş akittenleri feshederek

çok sayıda işçiyi işten atmaya başladılar.
Örneğin, sıkıyönetim komutanlıklarının
işçi çıkarmaya serbest bırakılmasını taki-
beden birkaç gün içinde Kocaeli Gürmal
fabrikasından 160, İzmir Batı Tekstil fa-
brikasından 158, İstanbul Atabeyli Boya
fabrikasından 30, Zeytinburnu Çimento
fabrikasından 60 ve İmbat Makina Sanayi
A.Ş.'ten 18 işçisi işlerine son verildi.
Aynı şekilde, Meta Elektronik fabrikasın-
dan 4, Aksan Ev Gereçleri'nden 7, Umu-
mi Mağazalar A.Ş.'den 13, ECS fabrikasın-

dan 3, Hidropalat Sanayi işyerinden 4 ve
Kale Kilit fabrikasından 7 kişinin söz-
leşmeleri feshedilerek işlerine son verildi.

İşten çıkarma kararı, işçi sendikaları
tarafından birer tepkiyle karşılanırken ve
daha ilki günlerde yüzlerce işçi işten
atılırken, Türk-İş Başkanı Şekvet Yılmaz
"panişle kapılması gerek işçi" diyerek her
zaman olduğu gibi tepkileri önlemeye ve
işçileri uyutmaya çalıştı. Türkiye İşveren
Sendikaları (TİSK) Genel Başkanı Halit
Narin ise, bu karara "demokratik bir uy-
gulama" diyerek, işçilerin iş güvencesinin
tümünü ortadan kaldırılmasını çalma
hayatında da "demokrasie geçiş" olarak
nitelendirdi.

Öte yandan, işten çıkarmaları ilgili ko-
misyonunda çalışan Avukat Selçuk Kızıoğlu
konuyla ilgili bir açıklamaya yaparak "iş-
çi çıkarmaya yasasının bulunduğu ödenmek-
li işveren basıyurlarında, çalışanların
yaklaşık yüzde 15'inin işine son vermek
istediğini" dedi. Bu durumda, önümüz-
deki aylarda 500-600 bin dolayındaki iş-
çisinin işlerine son verilmesi bekleniyor.

İşten çıkarma yasasının ortadan kaldırıl-
masıyla, 1475 sayılı İş Yasası'nın işten
çıkarmaları düzenleyen 13, 17 ve 24. mad-
deleri devreye girecek ve bu yasa hüküm-
lerine dayanarak, işverenler istedikleri
işçinin işine son verebilecekler. Bu yasa-
nın ilgili maddeleri, tek-tek ve toplu işçi
çıkarmasına hiçbir sınırlama getirmiyor.

12 Eylül öncesine uygulamada ise, iş-
çilerin "iş güvencesi" daha çok toplu söz-
leşmelerle sağlanıyor ve hemen her söz-
leşmede, konuyla ilgili maddeler yer alıyor.
Ancak, Cunta döneminde Yüksek Ha-
kem Kurulu bu tür anlaşma maddelerinin
tümünü toplu sözleşmelerden çıkardı ve
işçi çıkarma yasasından ortadan kaldırılma-
sıyla da işçilerin hiçbir "iş güvencesi"
kalmadı.

Dilekçe veren ilericiler öğrenciler tutuklanıyor

Anayasa'da yer alan "dilekçe verme
hakkı"nın kullanımları üzerindeki bas-
kılar genleşmeye sürüyor. "Aydınlar
Dilekçe'si"ni imzalamış olanlardan
56'sı hakkında dava sürerken, bu kez
de üniversitelerde "ek sınav hakkı"
verilmesi için dilekçeye başvuran öğre-
ncilerin tutuklanması başladı.

Bundan bir süre önce "ek sınav
hakkı" verilmesi için üniversite yöne-
timine, YÖK'e ve bazı milletvekille-
rine dilekçe vermiş olan İstanbul Ü-
niversitesi Hukuk Fakültesi öğrencilerinden 16'sı, 6 Kasım günü "dilekçe
eyleminin kısırtılmak" gerekçesiyle
tutuklandı. "Türkiye Komünist
Partisi İleri Gençlik Örgütü İyesi"
oldukları iddia edilen gençlere gün-
lerce işkence yapıldıktan sonra, "suç
aleti" dağıtılarak ve dilekçelerle birlikt-
e fotoğrafları gazetelere dağıtıldı ve bu
"müthiş suçlu"lar televizyon ha-

berlerinde halka gösterildi. Emniyet
Müdürlüğü Siyasi Şubesi tarafından
yapılan açıklamada, bu 16 öğrenci-
nin suçlu, "İstanbul Üniversitesi öğre-
ncilerinin ek sınav için verdikleri
dilekçeleri, yönetime karşıymış gibi
göstermek" olarak belirtildi.

Oysa bundan bir süre önce, aynı
konuda dilekçe vermiş olan öğrenciler
inin davasına bakan İzmir 1. İdare
Mahkemesi, yargılama öğrencileri
beraat ettirmiş ve kararını şu gerekçe-
lere dayandırmıştı: "Sorumun öğren-
cilerin lehine çözümlü olması, ha-
reketin gerekçesi olduğuna değil, aksi-
ne yerinde bulunduğuna ve toplumsal
bir gerekçesiyle karşılandığına göster-
mektedir. Durumun basına yansıtıl-
ması da bir suç değildir. Dilekçelerin
sunumu sırasında kırak oluşmuş ol-
ması ise huzurun ve sükunun bozul-
duğuna değil sağlandığını göster-
gesidir."

kip kendimi
çapımdan sorumlu görüp de, çapımdan insanları aşıktan öşmesin
den utanıyorum.

ACLIK, şu günlerde, dünya'ya özellikle Afrika'ya, Etyopya'ya kapı
kavuruyor. Sadece Etyopya'da, sadece 2 ayda aşıktan 2 bin ölü-
Şiyah kıtada aşıktan ölümlü bekleyen 3,5 milyon insan. Ve başka
öüler: Genç öüler, yaşlı öüler, kadın, erkek öüler, işçi, köylü, emek-
çi öüler kan içinde sokaklara uzanmış. Şil'inin, El Salvador'un öü-
leri... "Nikaragua'ya Amerikan müdahalesi an meselesi" diye ba-
şınay antenler. Belki şu anda, şu satırlar yazılırken Amerikan upak-
ları yığıt Nikaragua'ya bombalıyor. Hindistan'da kan ve öölüm... Ve
öükmede, benim öükmede, Kürt köylerinde, yoksul emekçi semt-
lerinin sokak köşelerinde vurulanlar, darağaçlarındakiler, işkence
odalarındakiler... 20. yüzyılın son çeyreğinde, bu alarlardan, bu öölüm-
lerden, bu işkencelerden, yurttaşlarımdan, dünyaşılarımdan uta-
nıyorum.

VE soruyorum, "Neden bütün bunlar" diye. Sonra birkaç küçük, ba-
sit ama doğru sayı geliveriyor aklıma. Dünya'da silahlanmaya
ayrılan harcanan sadece küçük bir bölümü, 400 milyon doları co-
cuklara ayrılsa aç çocuk kalmayacak. Yani bir kaç nükleer bom-
ba, birkaç yüz savaş uçağı parası. Yani 16,5 milyon çocuk aç-
kıktan ölmeyecek yolda. Silahlar, bombalar, kullanılmadıkları, depo-
lara durdıkları zaman da öldürüyorlar insanları demek. Aç bıra-
karak, doktorsuz, ilaçsız, evsiz, baksızlık bırakarak da öldürüyor-
lar. Her küçük bomb, belki de her kurşun, bir insan kanı olu-
yur. Vurmasa da namuldan kıması da öldürüyor kurşunlar. Dun-
ya'da üç günlük, evet sadece üç günlük silahlanma gideri 4 mil-
yar dolar.

ŞİMDİ biliyorum nedendir bunca acı, bunca zulüm. Neden dünya-
mızda her gün 45 bin çocuk aşıktan ölüyor. Yukarıdaki fotoğ-
rafın ve böyle yüzbinlercesinin, yüz milyonlarcesinin nedenini bili-
yorum şimdi. Çoğumuz dünyasız olan hayatının bir kurşun be-
deline, bir bomba bedeline olduğunuzu biliyorum. Ve şimdi suşuları
apaçık görüyorum. Nazım'ın dizieryle "Ses yalan sülyorsora/söz
yalan sülyorsora/bu öölümü, bu yasanısı dünüya/bu bezirgan
saltanatı, bu zulüm bitmesin diyyer." biliyorum. Dünyamız silah
tekellerinin aç köyüdu bir dünya. Silahları, insanları daha ka-
lamlanında, daha etesmeden önce aşıktan öldürdikleri bir dünya. Bin
yıl sonra 20. yüzyıl tarihini okuyacak olan 3 bin yılının güzel
insanı, anlayamayacak bile bizim dünyamızı. Anlayamayacak, dün-
yadaki tüm insanları en iyi koşullarda yaşama olanaklarının bulun-
duğunu, dünyamızın kaynaklarının buna yettiği bir çağda insanları
aşıktan öşmesini, dünya nüfusunun beşte birinin aç olması, An-
layamayacak bunca zulümü, bunca acıyı. Anlayamayacak bütün bun-
ların nedenini.

AMA biz anlıyoruz. Anlıyoruz ve bezirgan saltanatına, bu zulme son
vermek için ne yapmamız gerektiğini biliyoruz. Biliyoruz ki "hakem-
lik" pozisiminde, aç vah çekip öölümle yetinemeyiz. Biliyo-
ru ki kavgaanın tar ortasında olmamız. Silahlanmaya karşı, barış
için savaşmanın aynı zamanda günde 45 bin çocuğun aşıktan
öşmesine karşı savaşmam olduğunuzu, aynı zamanda yurdumuzda iş-
kencelerle, faşizme savaşmak olduğunuzu biliyoruz. Çapımdan ve ken-
dilerinden utanmamak için, silah tekellerinin, dev sermayelerin kanlı
saltanatına son vermek için, dünyamızı gerçekten "yasanısı" kil-
mak için kavgaanın ortasına, ön safına geçiyoruz. Barış için savaş
açıkla işvazır, işkenceyle savıştır, demokrasi iş savıştır, ezilen
haklılara dayanışmadır. Bu bütünlüğü kavrayarak, sorumlu olduğumuz
çağımıza karşı ödevimizi gerçekten yerine getirebiliriz.

Mahkemenin, sanıklardan sadece 6'sını serbest bırakması bir bölme manevrası olarak yorumlanıyor

Bir demokratik kazanım daha: Mahmut Dikerdem ve beş arkadaşı serbest !..

● Dikerdem'le birlikte 5'er yıla hükümlü Orhan Apaydin, Melih Tümer, Niyazi Dalyancı, Gündoğdu Görsen ve İsmail Hakkı Öztürün da serbest

Askeri Yargıtay'ın "ekşik tahkikat" gerektireceği bozduğu Barış Derneği Davası'na yeniden bakan 2 numaralı Askeri Mahkeme, sanıklardan 8 yıla hükümlü Dernek Başkanı Mahmut Dikerdem'in yanısıra 5'er yıla hükümlü Avukat Orhan Apaydin, Prof. Melih Tümer, gazeteci Niyazi Dalyancı, Konuk yayıncısı sahibi Gündoğdu Görsen ile CHP eski milletvekili İsmail Hakkı Öztürün'un tahliyelerine karar verdi.

Duruşmaya 3,5 saatlik bir ara verdik-

ten sonra kararını açıklayan mahkeme heyeti, Askeri Yargıtay'ın "bozma kararına uyumadığını" eski kararında direndiğini ve ancak 6 sanık hakkında "takdir" tahliye kararı aldığını açıkladı. Mahkeme eski kararında direndiği için, dava, Askeri Yargıtay Daireleri Genel Kurulu'na giderecek ve orada kesin sonuçla başlanacak.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2. Numaralı Askeri Mahkemesi böylece, 5'er yıl hapis cezasına çarptırılmış olduğu sanıkların tümünü ve 8'er yıl cezaaya çarptırılmış olduklarından da yalnızca Başkan Mahmut Dikerdem'i tahliye etmiş oldu. Barış Derneği yöneticilerinden 8'er yıla hükümlü Reha İsvan, Erdal Atabek, Harun Aykut Güker, Tahsin Üstükoğlu, Haluk Tosun, Ali Taygun, Prof. Metin Özlek, Ali Sirmen, Gencay Şaylan, Bircin Elgin,

Orhan Taylan ve Hüseyin Baş'ın tutukluk durumları süüyor.

Bilindiği gibi Barış Derneği davası ile ilgili olanak Batı Avrupa ve ABD'de iki yıla yaklaşan bir süreden beri gittikçe güçlenen bir dayanışma kampanyası sürmekteydi. Nitekim Avrupa Parlamentosu, son toplantısında Dikerdem'in serbest bırakılması isteyen bir karar alırken, 6 Nisan 1983'de Dikerdem ve Apaydin'in serbest bırakılması için imza veren ve aralarında Demokrat Parti Başkanı adayları Mondale'ın yardımcısı bakan Ferraro'nun da bulunduğu 52 ABD'li parlamentörden 40'ı, 2 Ekim 1984'de bu isteklerini yineleyen bir çağrı daha yapmışlardı. Kalburüstü liberal eğilimli bu 40 parlamenter çağrılarında, Dikerdem ve Apaydin'in serbest bırakılmasını

"demokrasinin bir kanıtı" olacağını belirtmişlerdi.

Politik gözlemciler, Barış Derneği yöneticilerinden 6'sının tahliye edilmesini uluslararası plandaki dayanışma hareketinin bir başarısı olarak değerlendiriyorlar. Sekiz yıl mahkum yöneticilerin yalnızca Dernek Başkanı Dikerdem'in tahliye edilmesi ise, "dayanışma hareketi karşısında gerileyen rejimin, bu hareketi kırma umudunu laşayırduğunu bir manevra" olarak yorumlanıyor.

Öte yandan, Mahmut Dikerdem'in tahliye kararından sonra yakınlarına, yenisı almış olan "İkinci Barış Derneği Davası"nın bütün duruşmalarına, kendisi bu 2. davada sanık olmaksızın halde katılma kararında olduğunu açıkladığı bildiriliyor.

Yüzlerce yurtsever politik tutuklu avukatsız

Barış Derneği yöneticileri hakkında açılan ilk davanın ardından geçtiğimiz ay açılan ve "simdilik" 48 sanığı kapsayan 2. Barış Derneği Davası'yla Evren-Özal rejimi bir yandan ülkedeki barış savunucularının tümünü cezalandırma kararında bir adım daha atarken, bir yandan da gerek ilk Barış Derneği Davası'nda gerekse diğer siyasi davalarda savunma avukatlığı görevini üstlenmiş avukatları da dava kapsamına alarak yüzlerce sanığı "avukat-sız" bırakmayı amaçlıyor.

Avukatlık Yasası'nda 12 Eylül sonrasında gerçekleştirilen ve uzmanlara, varolan Anayasa'ya bile aykırı bulunan bir hükümlerle, haklarında "devletin şahsiyetine karşı çıkarılan işleme" iddiası ile dava açılan avukatların, dava sona erip beraat etmelerine kadar mesleklerini yapmaları yasaklanıyor. Benzeri bir suçlama ile haklarında dava açılan bir mühendis, bir çiftçi bir zanaatkar, bir serbest meslek sahibi dava sürerken de mesleğini yapabilirlikten salt avukatlara böyle aç bir yasak getirilmesinin ardında yatan hesap ilk kez ikinci Barış Derneği Davası ile somutlan-

yor çok siyasi davanın savunma görevini yürütmekteydiler. Bu durumda ise beraat edene kadar görevlerini yerine getirmeleri yasaklanıyor durumdur. Ayrıca bu sayımız-da yer alan 150 kişilik arananlar listesin-

de adları bulunan Niyazi Ağırnaslı, Dil-ruba Yener, İlgı Varış, Gülçin Çaylıgil, Üstün Tunan'ın da bu koşullarda avukatlık yapmaları olanaksızdır. Bunun an-lamı ise çoğunun davalara karşı aşama-

sına gelmiş ya da son savunmaları yapı-lması gereken ve çoğu idam ya da ağır hapis cezası istemleri ile yargılanan yüz-lelerce politik tutuklunun "filan savunma-sız" bırakılmaları oluyor.

BİR KONU BİR GÖRÜŞ

Enis Coşkun (Avukat)

Barış Derneği Davası ve yargılanan avukatlar

ÜLKEMİZDE barışseverlerin yargılanmasın kapsamı gide-rek genişletilmektedir. Birinci Barış Derneği Davası'nın ar-dından ikinci bir Barış Derneği Davası daha açıldı. 19 Ka-sım 1984 günü başlayacak bu davada simdilik 48 barış-sever yargılanacaktır. Simdilik, çünkü; sıkıyönetim savcılı-ğının iddianamesinden anlaşılıyor ki gör-e daha yüzu as-keri barışseverler de aramaları için emir çıkartılmış. Zaman içinde onların da bu dava ile birleştirilmesi halinde 150'n-in üzerinde barışsever yargılanmakta olacaktı.

İKİNCİ Barış Derneği Davası'nın iddianamesi, onun da, bi-rinci gibi politik nitelikli bir dava olduğunu, hukuksal her-hangi bir temele dayanmadığını göstermektedir.

saklama, önem olmaksızın çıkarılarak bir ceza niteliğide dönüştürülmüştür.

Bu düzenleme aynı zamanda özerk ve özgür savunmanın yerine faşist rejimlere özgü güdümlü savunma; "mutemet" ya da "memur" avukatlık sistemini getirmektedir. Oysa savunmanın bağımsızlığı yargının bağımsızlığını en temel ve bellirleyici öğelerinden kabul edilir. O nedenle denile-bilir ki; Avukatlık Yasası'nda yapılan bu son değişiklik ve onun bu uygulamaları bağımsız yargıya kaba bir saldırının da ötesinde Türkiye'de bağımsız yargının bulunmadığını bir kanıtı oluşturmaktadır.

AVUKATLAR üzerinden savunma hakkına yönelik bu ağır

Askeri mahkemeler ölüm saçmaya devam ediyor: 13 idam kararı daha

Ekim ayı sonunda İlyas Has ve Hi-dr Aslan'ın idam edilmelerinin he-men ardından Batı Avrupa'nın çe-şitli ülkelerinde demokrasi güçle-rinden yükselen protestolara rağmen geçtiğimiz günlerde Türkiye'de sıkı-yönetim mahkemeleri 13 idam kararı da verdi. Son kararlar, Evren-Özal yönetiminin Doğu'da Kürt halkı-na yansıttığı yürtütücü terörle birlikt-e idam cezalarını da sürdürmeye ni-yetli olduklarını gösteriyor.

Kasım ayı başında İstanbul Sıkıyö-netim Komutanlığı 1 No'lu Askeri Mahkemesi 1971 sanık ve dört yıldır sürmekte olan THKP-C Eylem Birli-ği davasını sonuçlandırdı. Sanıklar-dan 10'u idam, 25'i ömür boyu hapis cezasına çarptırıldı. İdam cezası-na çarptırılan sanıkların adları Mus-tafa Hilmi Beğincan, Ali Bülent Sar-tas, Tevfik Sarıhan, Mahir Özdoğan, Ali Çakırkoğlu, Lütfü Kılıç, Kamil Tuncer Bektaro, Fikret Yüzer, Abidin Çabuk, Şükrü Binici. Davada, savunma avukatlarının sanıkların işkence ile ilgili iddialarının suç duruşması niteliğide olduğunu bildirmesi üzerine mahkeme, bu konudaki raporların Meclis'e gönderilmesine karar aldı. Aynı günlerde Adana'da 6. Kolor-du ve Adana Sıkıyönetim Komutan-lığı 2 No'lu Askeri Mahkemesi'nde bakılmakta olan 630 sanıklı THKP-C Acilciiler davasının ilk grubunu o-luşturan 24 sanık hakkında karar ve-rildi. Sanıkların üçü idam, döördü ise müebbet hapis cezasına çarptırıldı. İdama mahkum edildiklerin adları Mirza Turut, Erdiç Dursal, Edip Nafie, müebbet hapis cezasına çar-ptırılanlar ise Mehmet Arı, Saim Tur-gut, Selman Altınöz, Fatma Yadigar Nafie.

iminesin ardından yavaş yavaş besap il kez ilçesinin Barış Derneği Davası ile somutlan- di.

İkinci Barış Derneği Davası'nda "sa- nık" olarak haklarında dava açılan avu- katların, henüz dava bile başlanmadı, henüz savcılık soruşturmasında, dava açma aşamasına geçtilerdi sırada Adalet Bakanı Nejat Eldem de harekete geçti. Adalet Bakanlığı, Ankara Barosu'na baş- vurarak hakkında "devletin şahsiyetine karşı işlenmiş suç" iddiası ile dava açılan avukatların mesleketin yasaklanma- larını istedi. Ankara Barosu'nun bu anti- demokratik istemi geri çevirmesine rağmen Adalet Bakanlığı söz konusu "yasa" hükümlünü uygulamakta kararlı görünüyör. Neticinde siyasetin komutanlarını avu- katların durumlarına sokulmalarını istediiler. Böylece yüzlerce politik tutuklu yurtseverin savunma hakları ellerinden fiilen alınmış oluyor.

Neticinde 2. Barış Derneği Davası'na "sanık" olarak dahil edilenler arasında yer alan Mühsin Kaya Canpolat, Halit Çelenk Turgut Kazan, Ali Galip Yıldız, Turgan Arınur, Atilla Coşkun, Ayfer Coşkun, Ne- zihat Güldoğmuş, Rasim Özlü ve Mustafa Özkan avukat olarak Ankara ve özellikle İstanbul Siyasetin mahkemelerindeki

incisi bir politik nitelikte bir dava olduğuna, hukuksal her- hangi bir temele dayandırılmıştır göstermektedir. PENTAGON bağlantısı savcının kuruluş adlarının atıldığı, silahlıların tirmandırıldığı ve ardından ülke toprak- larının dışına da taşan operasyonları sürdürüldü bir dönem- de gündeme gelen barışseverlere yönelik bu dava; kendi kapsamının dışında kalınan davalar açısından da tehlikeli sonuçları taşımaktadır.

SU anda yargılama kapsamina alınan barışseverlerin 15'i avukatlar. Böylece kimi avukatlar, savunma görevi üstlen- dikleri bir davanın yargılanma durumunda sokulmuşlar. Bu ise, şüpheli davalarda savunma görevi alacak avukatların her zaman o davalarda yargılananları durumunda gelebilecekleri tehdidi altında bulunduklarını gösteren bir örnek olmaktadır. Özellikle Avukatlık Yasası'ndaki son değişikliği bu dava ile birlikte uygulanmasının doğurduğu daha vahim bir so- nuç da; sürmekte olan çeşitli davalarda yargılanan binler- ce demokrat ve yurtseverin savunma haklarına yönelik tehlikelerdir.

ANIMSANACAGI üzere Avukatlık Yasası'nda yapılan ve yü- rürükteki Anayasa'da dahil aykırı bu son değişikliğe göre; hakkındaki "devletin şahsiyetine karşı suç" iddiası ile dava açılan avukat, mesleketin yasaklanmaktadır. Yasada yapı- lan anti-demokratik ve baskıcı nitelikte değişiklik önce- sinde; avukat, ancak mesleği ile doğrudan ilgili bir suç- tan dolayı ve **baro kararla** işleri yasaklanma önleminde muhatap olabilir. Oysa bu değişikliğin bir yandan yasala- rına yetkisini doğrudan siyasi iktidarı elinde vermekte, öte- yandan da avukatın mesleği dışındaki bir eyleminden, yani onun siyasi bir eylemi ya da düşüncesinden ötürü mesleket- nin yasaklanmasını öngörmektedir. Böylece mesleketin ya-

şık bir karantına oluşturmaktadır. AVUKATLAR üzerinden savunma hakkına yönelik bir ajir tehdit ve baskılar, yurtdışında olsun, yurtdışında olsun tep- kiyle karşılansın.

15-19 EKİM tarihlerinde yapılan Uluslararası Demokrat Hukukçular Birliği'nin 12. Genel Kurulu aldığı bir kararla, bu uygulamayı savunma hakkının ajir bir ihlali ve hatta yok edilmesi olarak ilan etmiştir. ANKARA Barosu Yönetim Kurulu, Adalet Bakanlığı'nın mesleketin yasaklama isteğini kabul etmeyecekleri geri çevirmiş- tir. Birçok hukukçu, başında bu anti-demokratik yasa düzen- lemeleri ve uygulamaları eleştirilmiş, Nihayet Halkçı Parti ana muhalefet partisi olarak Avukatlık Yasası'ndaki bu de- ğişikliği iptali için Anayasa Mahkemesinde dava açmıştır. AMA siyasi iktidar, ikinci Barış Davası çerçevesinde, hakkın- da dava açılmış avukatlara bu meslek yasasıyla cezalarını uygulamaları için girişimlerini, daha davanın duruşmaları- na başlamadan erteler sürdürmektedir. Böylece bu avu- katların mesleklerini icra etmelerini yasaklayarak, hapis- haneleri dolduran binlerce demokrat ve yurtsever, birçoğu savunma ya da karar aşamasına gelmiş davalarda, savun- ma haklarından yoksun bırakılmak istemektedir.

BÖYLESE bir uygulamaların ilk kez Barış Derneği Davası'n- da ve tam da yukarıda vurguladığımız şu günlerde görülm- esi; barış savunma demokratik hakları savunmanın ay- nımazlığı, buna karşılık yasa isteyen güçlerce faşizmin özdeşleşkinerini somut ve canlı bir örneği oluşturmıştır. MILLİYET Gazetesi'nin tanınmasıyla "Evrenzim" in "de- mokratik süreci süreci"nin ya da kimsilerin tanınmasıyla "Türkiye'de faşizmin çözümü süreci"nin adlarını işte böyle atılmaktadır.

Nafale

Martella'nın iddianamesinde gerçek ile yalan içiçe geçiyor

Papa Suikast davası İtalyan Savcı Ilario Martella'nın 1243 sayılı iddianamesini tamamlamasıyla yeniden açılıyor. Ağca'nın şu ortaklarını olduğu bizzat kendi ifadeleri ile sabitken, tek başına çalışan sıradan bir kiralık katil gibi apar topar yargılanıp ömür boyu hapis cezasına çarptırılması konu notakalmam istendi. Ancak pislik o kadar açığa çıkmış ki bunu örtbas etmek, özellikle uluslar- arası basın örgütü "aklakmak" mümkün olmamış. Çaresiz yosa yeniden açıldı. İki yıldır savcı Martella onları, yüzlerce tamah dileyip, dosyalar dolusu belge ve kanıt incedikten sonra iddianamesini açıkladı.

İddianamede ilk gözde karşıyan yalanla geçirmiş ustaca içiçe konuşmuş. Martella bir yandan -saklanamamz dercede apakak olan- Ağca ile Oral Celik, Musa Sarder Çelebi Yalın Özen, Mehmet Sener, Abdullah Çatlı, Ömer Bağcı gibi her biri Türk faşist hareketinin "iki kanazının" militan, yüne- ticisi olan kişilerle ilişkisini sergiliyor. Bu- na ek olarak Ömer Mersan, Abuzür Uğur, Berker İnanoglu, Ofur İsmail gibi Türk mafyasının elbasy ya da "adami" olan yeraltı dünyası ile bağlarını da ortaya ko- yuyor. Ama aynı Martella bunca gerçeğin içine "yalanı" da hünlerle yerleştirilmiş be- ceriyor. İddianame kavranması güç bir inatla üç Bulgar yurttaşının, Antonov, Ay- yazov ve Vasilev'in de Ağca'nın "ortak- lan" arasında olduğunu iddia ediyor. Ancak gözden kaçmayan bir nokta var: Faşist militanlar ya da mafya babalarıyla ilişkiler madde kantarlarla desteklensek, Ağca ile Bulgar yurttaşlarının "şu ortak- lık" ni sadace - evel sadace - psikopat - fa- şist Ağca'nın ifadelerine dayandırıyor. Hem de Martella'nın anyurunda, İtal- ya'da toplanan uluslararası hukukçular Konferansı'nda özellikle An- tonov'un suçlanmasın bir hukuk rezaleti olarak nitelenen ve Antonov'a dünya hu- kukcularının sahip kıması için konfe- ransta resmen karar alınmış olmasına rağmen.

2. Barış Derneği davasından 150 kişi aranıyor

İstanbul'da 48 yeni sanıkla açılmış bulunan "2. Ba- rış Derneği davası" ile ilgili olarak savcılığın 150 ki- şiyi daha aramakta olduğu anlaşıldı. İstanbul Siyasetin Komutanları Akeri Savcılığı'nın davayla ilgili olarak hazırladığı iddianamede 48 sanık yanında 150 ki- şinin daha "aramalarında" ve buluncaya kadar dosya- larının "tefrikine" karar verilmiştir. Türkiye'nin tanın- mış yazar, sanatçı, sendikacı ve bilim adamlarında da aralarında yer aldığı bu 150 kişinin adları şöyledir:

Hüsnü Dilli, Aydın Engin, Mehmet Celal Baykara, Hikmet Akar, Devrim Uralın, Süleyman Üstün, Nejat Firuz, Selim Derinçil, İbrahim Beyhunioglu, Adnan Özer, Engin Ergönültaş (Kariakaturist), Gürkan Coşkun, Tülin Eroğlu, Zeki Öztürk, Kenan Başad, Nimet Alkan, Barış Pirhasan (Şair), Yüksel Selek, Alaattin Kılıç, Erdoğan Arı, Şeyda Talu, Özer Ülkü, Beria Öner, Ayhan Dömen (Sendikacı), Ahmet Muhtar Sökücü, Hasan Gürkan (Öğretmen), Gencay Gümrüş, Ali Rıza Koca, Meral Taygun (Tiyatro Sanatçısı), Altan Kayan, Bahiyeler Erku (Sendikacı), Rauf Nur Akalın, Gönül Dinçer, Düruba Yener (Avukat), Arni Mehmetoglu, Sadettin Yılmaz, Alaattin Taş, Ali Konaklı, Niyazi Ağırnaslı (Avukat), Saltı Yavuz Ahmetoglu, Yusuf Mus-

tafa, Nevzat Üstün (Yazar), Fakir Baykurt (Yazar), Feriz Solt, Necati Delormann (Bankacı), Mehmet Zeki Tokyay, Halis Kurat, Saadet Arkan, Vahide Yılmaz, Yeter Gökku (Öğretim görevlisi), Ahmet Karan, Gün Belut, Nurhan İsvan, Toktamış Ateş (Öğretim görevlisi), Hükel Öğelmen, Filiz Kardam, Ayşe Erzen (Öğretim görevlisi), Bingöl Gündas, Mehmet Fazl Yavuz, Zülfi Dicleli, Temei Baki Saçlı, Faruk Özko, Semra Yılmaz, Erdal Talu, Enver Ünal, Ayşe Yekta Kara, Gönül Orbey, Selami Kaymaz, Ali Ağzemetiz, Musa Özdemir, Mehmet Fethi Uygur, Mehmet Nakiboğlu (Sendikacı), Bektaş Aşvar, Hüseyin Ünal, İli Yaş (Avukat), Ercan Eypioğlu (Öğretim görevlisi), Engin Demiriz, Rengin Erdal, Bahattin İzzan, Hayri Ata, Hüseyin Cahit Cengiz, Fatih Üstün, Abdurrahman Atalay, Emin Gök, Hacı Kabakulak, Halit Erdem (Sendikacı), Haluk Gerger (Öğretim görevlisi), Aydın Taş- bal, Sarder Erdine, Ural Ataşer, Bilge Dicleli, Erdal Baya (Şair), İsmail Kemal, Osman İktar, Erhan Gönülç, Haydar Aslan, Bardon Dere, Alpaslan Bayraktar (Sendikacı), Ahmet Erol, Ramiz Doğan (Sendikacı), Tuncer Bayramgil, Savay Mehmet Dizer (Sendikacı), Ruhi Su (Sanatçı), Ahmet Kayaç, Arif Odası, Adnan Cem- gil, Behice Boran, Cemal Gökçe, Kalık Korkut Yıldı- nın, Emel Uygur (TV Yapımcısı), Eyyüp Sühatli, Faruk

Üstün, Gülçin Çaylıgil (Avukat), Güney Gönenc (Öğretim görevlisi), Gönül Erten, Huldı Tanrıçın, Kemal Süller (Sendikacı, yazar), Mehmet Atay, Mithin Çey- lan, M. Tekin Üstün, Yüksel Keskin, Nizamettin Ba- nış, Nurettin Yalçın, Mehme Çimen, Nizamettin Co- ban (Eski Milletvekili), Necati Çelebi (Eski Milletvekili), Mustafa Şahin, Tuncer Ergüder (Kıy-Coop Yönetim Kurulu Üyesi), Tahir Güner, Türkayy Akaöz (Öğretim görevlisi), Sümeyya Çakar (Sanatçı), Selçuk Çalkan, Samiye Yaltrın, Süleyman Özgünes, Sinan Kadılar, İsa Çelik (Fotoğraf sanatçısı), İskan Azoğlu (Eski Milletvekili), Özden Geleç, Üstün Tuna, Rifat Güre, Bedii Tınmaz, Yusuf Öngören, Yusuf Can, Yusuf Sahir, Yücel Çubukçu (Sendikacı), Zeynep Akar, Zeliha Berk- soy, Veddi Sayar, Güney Batış, Faik Aktürk.

İddianame bunların dışında, "Birinci Barış Derneği Davası" sanıklarından olup da yakalanamamış sanıkla- rın da "siki bir şekilde takibini" istemektedir. Bu ki- şilerin adları da şöyledir:

Nadir Akgül, Sedat Özko (Mühendis), Gültekin Ga- zioğlu, Oya Baydar, Yaşar Akcan, Cüneyt Başbuğ, Zülal Kılıç, Cemal Kural, Teftağ Ağaoglu (Yazar), Enis Coşkun (Avukat), Mehmet Karaca (Sendikacı), Nefis Akçelik, Mehmet ..., Metin Denizmen (Sendikacı)

DKP'nin düzenlediği "İş ve Barış Kongresi"ne 1700 kişi katıldı

“Barış ve iş istiyorsak Kohl hükümeti durdurulmalıdır”

Alman Komünist Partisi (DKP), 27 Ekim günü Casper-Raukel'de "Barış ve İş İçin İşçi Kongresi"ni topladı. İzzitlik, 35 saat savaşımı, silahsızlanma ve barış, çiraklık eğitimi, sosyal harcamaların kısıtlanması, grev, lokavt, otomasyon gibi Federal Alman işçi sınıfının güncel tüm sorunlarının tartışıldığı kongreye DKP'li, sosyal demokrat, partizis 1700 kişi katıldı.

Kongre'nin büyük bir bölümü, ayrı sorunları ele alan dört ayrı grubun çalışmalarından oluştu. Gruplardaki tartışmalar, çeşitli işyerlerinde çalışan işçilerin aktardıkları deneyimlerin ışığında yapıldı.

Birinci grupta, işyerlerindeki barış savaşımı üzerinde durulacak, fabrikalardaki barış girişimlerinin yeni olmadığı, ancak orta menzilli roketlerin Federal Almanya'ya yerleştirilmesinin gündeme gelmesinden sonra bu girişimlerin daha da güçlendiği kaydedildi. İşyerlerindeki barış savaşımının daha da güçlenmesi için nelerin yapılması gerektiği sorusu tartışıldı ve 26 Ocak'ta yapılacak olan işyerleri barış girişimleri toplantısının hazırlık çalışmaları görüldü.

"Çalışma hakkı için savaşım" adını alan ikinci grupta, işsizliğe karşı savaşımın ve işsizler girişimlerinin güçlendirilmesi üzerinde duruldu. 35 saatlik çalışma haftası savaşımının sona ermediği bildirildi. Otomasyon ve mikro-elektronik teknolojinin etkilerinin, sermayenin elinde işsizleri ve sendikaları karşı yeni bir savaş aracı olduğu vurgulandı.

Üçüncü grupta yeni savaşım biçimleri, koşulları ve deneyimleri tartışıldı. Önümüzdeki dönemde başanların, son grevlerde ve 35 saatlik çalışma haftası için verilen savaşımındaki eksikliklerin saptanmasıyla olanağı olabileceği belirtildi. Sendikalar alanında arın bir hareketlilik olduğu saptandı ve çalışanların günlük sorunlarını anti-tekelci istemlere bağlama gereği vurgulandı.

Dördüncü grupta ise gençler, çiraklık eğitimi, işyerleri ve gençler arasında artan



Foto: M. Scholz

Herbert Mies'in yaptığı konuşmadan

Kongre'de konuşan DKP Başkanı Herbert Mies, partisinin güncel sorunları konusundaki görüşlerini ortaya koyarak şöyle dedi:

"Şaşa karşı bir koalisyona giden yol karmakç olabilir. Ama biz komünistler bu yolu açık tutmaya çalışıyoruz. Onun için Parlamento dışı savaşımını ve bunun gerektirdiği cephelemleri güçlendirilmesinden, demokratik seçim birliklerinden, Barış Listesi adaylarının arttırılmasından yanayız. Onun için DKP'nin parlamenter konumlarını güçlendiriyor, parlamenter konumumuzun önülleri verile SPD ve Yeşiller ile en yüksek düzeyde işbirliği için uğraş veriyoruz. Onun için özellikle DKP'yi ve onun işçi örgütlenmelerini güçlendiriyoruz. Daha güçlü bir DKP olmadan, demokratik ve toplumsal ilerlemeye geçecek bir dönüşüm için gerekli olan güçler, değeri sağlanamaz."

le getirildi. Kongre sonunda, bir evrim birliği çağrısı kabul edildi.

İngiltere'deki Maden İşçileri Sendikası temsilcisi Jee Holms'un da bir konuşma yaptığı kongrede, grevdeki işçiler için 11 bin 460 Mark bağış toplandı.

Barış tehdidi eden, gerici Bonn hükümetinin politikasını durdurmak ve demokratik ve toplumsal ilerlemeye yönelik bir dönüşüm, ancak siyasal ve sendika işçi hareketinin birliğine, özellikle sosyal demokratların ve komünistlerin dayanışması içinde olmalarına bağlıdır.

AYDIN ENGİN Tirmik

Aktüalitenin programlanışı

Siz yazının başındaki ukalağımıza bakmayın. Aslında basit bir soruyu tartışmak dileğideyiz:

– Güncel olan (aktüel olan) nedir? Üzerinde tartışacağımız, konuşacağımız, kafa patlatacağımız bilgilere sorup öğünmeye çalışacağımız konuları kim saptıyor? İlimizin bu günlerde hangi konu, hangi sorun, hangi "soru" üstüne yoğunlaşacağını kim saptıyor?.. Yani aktüalitemizi kim programlıyor?

Sakın acele edip, bu soruya: – Kim olacak biz, kendimiz... filan diye cevap veremeyiz. Bir düşünün önce. Sonra bir daha düşünün.

Ne dersiniz? Sizin için güncel olan, tartışmalarınız, ilgilernizin, bugünlerde (örneğin şu yazıyı okuduğunuz günlerde) hangi konu, hangi sorun ve hangi soru üstüne yoğunlaşacağını gerçekten de siz kendiniz, bizzat kendiniz mi saptadınız?

Bir örnek: "Kastelli Olayı"nı hatırlayalım. Kastelli'den önce, Kastelli ile birlikte ve Kastelli'den sonra birer işçi çöken bankierler, bankaları, parası bankerde, bankada batıp gitmiş on belki de yüz binlerce "bankerzede" yi hatırlayalım. O günlerin gazetesinin gözlerimizin önüne getirelim.

Ortaklı tozdan dumanndan görülmüydü. Haberler ardi ardına patıyordu:

– Kastelli kaçmış. İsviçre'deymiş.

– Hisarbank'ın da eli kulağında ymış.

– İşte İstanbul Bankası da "ö-deme güçlüğü" içinde.

– Özal, Başbakan Yardımcılığı görevinden istifa etti.

– Malye Bakan Kaya Erdem görevinden alındı.

– Borsada panik. Meban, Mipaş,

babaları, Suriye ağaları, geri bir Arap ülkesinde atom bombaları derken, aktüalite bu çerçevede yürürken sormak kimsenin aklına gelmiyor. Oysa:

– Beyler toptancı halinden patates, hayvan pazaranında sana, şerperketken dinde alman, alman değil atom bombasından söz edemekte atomlu. O aldı, şuna verdi, o bilmen nerye koyduyu bir yana bırakın da söyleyin hele: Kim sattı bu üç atom bombasını?

Alın bir üçüncü örnek daha: Federal Almanya haftaları (hatta ayları) çalkalanıyor. Flick sermaye grubunun siyasi partilere verdiği rüşvet neredesey bir hükümet bunalımına dönüşecek.

Oysa gazetesinden televizyonuna, parlamento tartışmalarından, kamuya yoklamalarına kadar kitle haberleşme araçlarının konuyu yönelttiği çerçeveden ibaret:

– Flick'ten hangi politikacılar rüşvet aldı? Hangileri bu rüşveti partisine, hangileri kendine cebine aktardı? Kim, ne kadar rüşvet aldı? Şu kadar milyon Mark mı, yoksa bu kadar milyon Mark mı? Hükümet istifa etmeli mi, etmemeli mi? Yoksa siyasi partilere kışkırlan yada tüzdi kışkırlan (şu bunu tekelsiz şirketler olarak anlayın) başta bulunmaları yasalardan da, anayasandan da, toplumsal gelenek ve göreneklerin de, demokrasinin de, ahlakın da özüne uygun mudur, değil midir?

Ama canalıcı soru bu mu? Bunların hepsini bırakıp şunu sormak gerekmiyor mu:

İçtim. İyileri ve gençler arasında artan işsizlik konularını tartıştık. Bonn hükümetinin gençlik düğmanı politikasına karşı savasımın yükseltilmesi gereğini belirttiler. 24 Kasım-1 Aralık günleri arasında da "İs ve Öğrenim Hakkı İçin Eylem Haftası"nın hazırlık çalışmalarını görüştüler.

Grup çalışmasından sonra sırasıyla Kürsüye gelen 76 kişi, grup kararlarını, deneyimlerini, görüşlerini ve istemlerini di-

Kongre'de kabul edilen çağrılardan bazı alıntılar

Kongre'nin kapanışında bir de çağrı kabul edildi. Bu çağrıda özetle şu görüşlere yer verildi:

Atom savaş tehlikesi ve yığılma işsizlik kapitalizmin ürünleridir. Halkın bu sistemden bekleyeceği iyi hiçbir şey olamaz. Barış ve iş hediye olarak gelmez.

çinde olmaları zahtıdır.

Geleceğimizi, yani 90'lı yılları yaşayıp yaşamayacağımızı ve ne şekilde yaşamayacağımızı, bu savasım belirleyecektir. Bu nedenle, tüm gücümüzü barış ve iş savasına vermeliyiz:

- Büyük sermaye ve gerici politikaya karşı,
- Güvenlikli bir gelecek için,
- Halkımızın yaşamsal çıkarları için,
- Roket yerine işyerleri için.

Dev firmaların kârları arttıkça işsizlerin sayısı büyüyor

F. Almanya'da resmi işsizler: 2,2 milyon

1983 Federal Alman tekellerinin altın yılı

Foto: Türkiye Postası-özel



"Zavallı Federal Almanya, herkes tasarruf etmek zorunda. Flick vergilerden kısıyor, Thyssen işyerlerinden kısıyor, Deutsche Bank yatırımlardan kısıyor, devlet silahlanma için kısıyor, işsizliğin kasını yok!"

Federal Almanya'daki resmi işsizlerin sayısı 2 milyon 144 bin 508'e yükseldi. Nürnberg'deki Federal Çalışma Dairesi'nin Kasım başında yaptığı açıklamaya göre, Ekim ayı içinde işsizler ordusunun 1022'isi daha eklendi. Çalışma Dairesi, kayıtlı olmayan gizli işsizlerin sayısının ise 1 milyon 200 bin dolayında olduğunu tahmin ediyor. Sayıları yaklaşık 3,5 milyona bulan işsizlere karşın, Ekim ayı içinde Arbeitsamt'lara firmalardan yalnız 120 bin 200 işçi için istek geldi. 700 bin işsizle Kuzey Ren Westfalya, işsiz sayısının en yüksek olduğu eyalet. Batı Berlin'de de Ekim ayı içinde işsizlerin sayısı 77 bin 889'u bularak işsizlik oranı yüzde 9,7'ye yükseldi.

Yine Çalışma Dairesi'nin açıklamasına göre bir yıl veya daha fazla süredir işsiz olanların, "kısa çalışma"ya mahkum edilenler ve Arbeitsamt'lerden hiç bir yardım alamayanların sayısı da sürekli artışı gösteriyor. "Kısa çalışma"ya maruz kalanların sayısı geçtiğimiz yıl 38.090'lık ve hiç bir yardım alamayanların sayısı da 25 binlik bir artış gösterdi.

Bu arada bir Ortak Pazar komisyonunun raporunda, Batı Avrupa ülkelerinde önümüzdeki yıllarda işsizliğin daha da artacağı, ortalama işsizlik oranının yüzde 11'i bulacağı açıklandı.

Artan sömürü, sosyal giderlerin ve ücretlerin kısalması, otomasyon ve mikro-elektronik teknolojinin artan ölçüde kullanılması, Federal Almanya'daki büyük firma ve tekellerin kârlarını çok yüksek miktarlarda arttırmalarına sağladı. 1983 yılı kar raporlarını yayınlayan firmaların içinde, kar oranını yüzde 1078 oranında, yani 754 milyon artıran Bayer başta geliyor. "Altın yıl" yaşamasa hiç kimseyi şaşırtmaması gereken Flick firması ise kârını yine bir yılda yüzde 211 oranında arttırdı. "En fazla kazananları listesi"nde 26'ncı sıradan 13'üncü sıraya yükseldi. Diğer büyük firmaların kâr oranı artışları ise şöyle: Hoechst: Yüzde 80, BASF: Yüzde 52, Opel: Yüzde 225, Shell: Yüzde 117. Yüzde 7 artış oranıyla 1983 yılında 998 milyon Mark kâr elde eden Daimler-Benz ise, "liste"nin başında yer alıyor. İkinci sıradaki Siemens'in ise 1983 yılı kârı ise 802 milyon Mark.

Sendikaların haftalık çalışma süresinin 35 saatte düzenlenmesi için verdikleri savasım süresince "35 saat istemi kabul edilemez", "ekonomik çöküşün" diye yakanan tekellerden 50'sinin "altın yıl"larında toplam 11 milyar Mark kâr elde ettikleri, kârlarının bir önceki yıla göre yüzde 40 oranında arttırdıkları açıklandı.

- Borsada panik. Mıpaş, Tifaz, Bilmennet'te toparattı. Bankerlerde olayı tüm ülkeyi sarsıyor. O günlerin "aktüalitesi" İşte büyük. Yukarıda rasgele sıralayverdiğimiz sorular, sorunlar tartışılıyor ve kamuoyu bu çerçevede, sadece bu çerçevede odaklanıyordu.

Niya canlanı soru bu muydu? Niyse hemen hiç kimse kâlık soru madı:

- Beyler anladık şu oldu, bu battı, öteki kaçtı, beriki istifa etti, bir başkası suçlu pesine düştü... Düştü de... halatın toplanan milyarlarca ve milyarder (yaniş hatırlıyorsa 142 milyar) lirayı kim iç etti? Paralar nereye, kimin kasasına gitti? Anladık Kastelli'de, İstanbul Bankası'nda, Koçaeli Bankası'nda, Hisarbank'ta paralar suyunu çekti... Pekli bu paralar nereye gitti? Yani kim çaldı bu paraları?..

"Bizce - o günlerin "aktüalitesi" buydu. Sorulmaması, kapitalist prodüksiyon odaklarının tozumanına boğduğu canlanı soru buydu.

İnsanlar harıl gürül batını, kaçını, litalar eden, istifayı basıp tuyni tartışarak ENKA Holding'in, Koç Holding'in, Sabancı Holding'in tepesindeki gerçek hriszaları keyifle ve sessizce sırtıyordu.

Bir başka örnek: Hem de taze bir örnek. Üç beş gün önce Milliyet gazetesinin birinci sayfasında yer alan bir haber yine bir "aktüalite" yaratmayı denmekte. Gazeteye göre Türk ve İtalyan mafyası eroini, silahı, sigarayla derken sonunda işi atom bombası satmaya kadar varmış ve sonunda Süveyş'e her biri bilmem kaç bin megatonluk üç adet (Dikkat: hem de üç adet) atom bombası satmışlar.

Haydi... İşte aktüalitemiz (f) hariz ve aktüalitemizin "çerçevesi" çizildi.

Byrun tartışım: Kimler satmış bu bombayı acaba? Türk mafyasındakiler hangileridir dersiniz? Ya İtalyan mafyasının hangi kanadı katılmış bu alışıverge? Sonra...

Canlanı soru gene tozumanına bulandı. İşte Türk mafyası, İtalyan

mafyası biriktirip güre sokmak oynamıyor mu...
Beyler anladık o su kadar, bu bukadır rüşvet almış. Flanca alması, falanca almaması. Feşkanca çok almış... İyi hoş da Flick denen bu ale şirketi bunca milyon Mark'lık rüşveti ne demeye vermiş? Bu rüşveti verdikten sonra ne yapmış, hangi dolabı çevirip, tüyü bitmemiş yetim hakkını nasıl yemiş?

"Ağaçlara bakmaktan ormanı göremek" diye güzel bir deyiş vardır. Ama unutmayalım ki çoğu kez emperyalist-kapitalist propaganda çizimini üflediği tozuman yüzünden kişiler ormanı -istemeseler de - göremez olurlar ve kıyda köşede kalmış bir kaç ağaçlıkla oyalanır... Bu arada da haramiler güzelim ormana baltalarıyla dalıp keser birçerler, yıkılayp götürürler. Tozuman dağıldığından bir de bakılır ki ortada ne orman kalmış, ne ağaç...

Bunları niye yazdık?
Türkiye Kürdistan'ında estiren azgın söven fırtınada hergün, her an, belki de şu satırları okuduğunuz sayınlarda incecik belli, kekik sekisiz bir Kürt gelini, dal gibi bir Kürt yigidi; kömür gözü bu bebek; yaşlı, yoksul, yorgun bir köylü kanlar içinde toprağa düşüyor. Gel gör ki Evren-Özal faşizmi'nin ördüğü kalın, ağır sansür duvarı, bunu gazetelerin sayfalarına yansıtmıyor, "aktüalite dışı" bırakıyor. Türkiye'nin tartışma gündemi, örneğin, "ANAP"ın oylarında yüzde bilmem kaç düme oldu, DYP'nin oyu arttırmıyor, MDP gitti gider, HP sallandı, yüzde bilmem kaç, yedi virgül beş, on dokuz virgül yedi, elinin körü..."

Ne dersiniz?
Bunları mı tartışalım. O sırada olsun mı kekik sekisli bir Kürt gelini? Toprağa kanlar içinde düşsün mü bir Kürt yigidi? Yoksul ve yorgun bir Kürt köylüsü tartışır açlar içinde çöksün mü zindanın soğuk ve ıslak duvarının dibine? Kömür gözü bir Kürt bebeği ağlasın mı?

Ne dersiniz?

CDU, CSU, SPD ve FDP'nin 1983 yılında aldıkları bağış miktarı 84,2 milyon Mark

Flick rüşveti, Federal Almanya'da burjuva partilerin ipliğini pazara çıkardı

Bir hükümet krizinden söz ettiren Flick skandalı ve partilere bağış olayı, geçtiğimiz haftaki gelişmelerle tüm canlılığını koruyor. Federal Parlamento'daki tüm partilerin temsilcilerinden oluşan Flick-Araştırma Komisyonu, Başbakan Kohl ve Dışişleri Bakanı Genscher'in ifadelerini dinleyerek sorgularını yaptı. Flick tekelinden yarımşar milyon Mark rüşvet aldıkları ve karşılığında siyasi tavizler verdikleri belgelerle saptanmış olan iç politikacı da, sorulara "haberim yok, görmedim, duymadım" dan başka yanıt vermedikleri gibi "bütün partilerin hatası olmuştur" diye işi iyice pishkinile vurdular.

Kohl, sorgusunda Flick'ten 105 bin Mark aldığını kabul ederken, gerçekce 565 bin Mark rüşvet aldığı yolunda savcılık belgelerinde yer alan iddiayı yalanlamaya yeltendi. Aslında iddia, Flick tekel patronlarının tuttukları notlara dayanıyor, son altı yılda aldıkları bu rüşvetin karşılığında Kohl'ün tekelcilere kolaylıklar gösterdiği de bu notlarda yer alıyor. Örneğin Kohl, 1973 yılında Flick'in milyonluk bir vergi yolsuzluğunda "bizzat" kendisi devreye girmiş, Flick'e böylece 800 milyon Mark'lık bir vergi indirimini sağlamıştı. Kohl sorgusunda bunu "hatırlamadı". İstifa eden Meclis Başkanı Barzel'in 70'li yıllarda CDU başkanlığı yerini Kohl'e bırakması ve karşılığında Flick'le iş anlaşmasına gerekce 1,7 milyon Mark almış olabileceği da sorguda gündeme geldi. Kohl bunu da "bilmiyordum" şeklinde yanıtladı.

Diğer yandan Kohl, Komisyon önündeki yanıtlarında Flick'den 105 bin Mark



Karikatürü "Die Wahrheit" gazetesinden alındı. ("Kohl'ün Türkçesi 'lahana'dır")

aldığını söylerken, yasalara aykırı bir iş yapmış olduğunu da kabul etti. Çünkü bu yılın başından beri geçerli olan bir yasaya göre, partilere 20 bin Mark'ın üzerinde yapılan bağışların Resmi Gazete'de yayınlanması gerekiyordu.

Bu arada yine geçtiğimiz günlerde tüm partilerin 1983 yılında aldıkları bağış tutarları da kamuoyuna açıklandı. Toplam 84,2 milyon bulan tekel bağışlarından

40,3 milyon CDU'nun, 17 milyon CSU'nun, 13,4 milyon FDP'nin ve 11,2 milyon Mark'ında SPD'nin kasasına girdiği bildirildi. Bu arada bir sorun çıktı. FDP'ye gönderilen kim olduğu belli olmayan 6 milyon Mark'lık bir bağış gelmiş, parti'nin yine yasadışı bir iş yaptığı ortaya çıkmıştı. Çünkü yine yeni yasaya göre 1000 Mark'ın üzerindeki bağışların sahibin belirtilmesi gerekiyordu. Skandal

skandal üzerine olan bir ortamda FDP'nin daha da güç bir duruma düşmemesi için derhal bir hal çaresi bulundu. Bir zamanların "Kaufhaus Krah" bilinen Horten, bağışın sahibi olduğunu ilan ederek "sorumluluğu" üstleniverdi. Açıklamayı Horten'in yapmasındaki bir yarar da, bağışın "rüşvet" gibi yanlış anlamalara yol açmayacağıydı. Çünkü Horten 60'lı yıllarda mağazalarının tümünü satın almış, karını hisse senetlerine yatırmış ve 1,5 milyar Mark'ın vergisini ödemek için de İsviçre'ye gidip yerleşmişti.

Yine geçtiğimiz günlerde politikacıların satılmışlığına kanıt olan yeni belgeler açıklandı. FDP'li Ronneburger'e, sosyalist hükümlere yapılacak ticaret anlaşmalarına karşı çıkması için adı açıklanmayan bir firmadan 500 bin Mark rüşvet teklifi ettiği öğrenildi. Bu arada tekellerden rüşvet/bağış almak ve onların da bu yoldan vergi kaçakçılığı yapmalarını sağlamak amacıyla doğrudan partiler tarafından kurulan "vakıf" ve "dernek"lere karşı da savcılık hareketi geçti. Bilindiği gibi bu "kuruluşlar" tekellerden yalız değil, partilere yardım etmek istedikleri politikacıların direktifleri de geliyor. Örneğin büyük ilaç firması Matsus'un 1972'de CDU'ya bir tehdit mektubu yazarak "Barzel'in seçimlerde başarısız olacağını", düşürülmesi başlı başına kesecğini" söylediği saptandı. Matsus, geçtiğimiz hafta yapılan mahkemesinde 420 bin Mark'ı para cezasına çarptırıldı. 1969-79 arası, vakıflar aracılığıyla CDU'ya yaptığı 566 bin Mark'lık bağıştan 308 bin Mark'lık vergi kaçakçılığı yapmıştı.



Foto: Türkiye Postası özel

Batı Berlinli kadın yazar Gisela Kraft DDR'e göçüyor

- Türkolog Gisela Kraft, huzur ortamında Berlin verilebilecek amacıyla DDR'e yerleşme kararı aldığını açıkladı. Kraft, Batı Berlin Senatosu'nun Türkiye'lerle ilgili kültür politikasını ağır bir dille eleştirdi

Batı Berlin'de yaşayan islam bilimleri doktoru ve bugüne dek Türk edebiyatından önemli eserleri Almanca'ya çevirmiş bulunan 48 yaşındaki kadın yazar Gisela Kraft Kasım ayı sonunda DDR'in başkenti Berlin'e taşınıyor. Batı Berlin'de çıkan Tageszeitung gazetesinin kendisiyle yaptığı bir röportajda Kraft bu kararı, huzur içinde çalışılabilecek, yazarlık yapılabilecek bir ortama kavuşmak için aldığını söyledi. Röportajda Batı Berlin Senatosu'nun kültür politikasını ağır bir şekilde eleştiren Kraft, senatonun özellikle Türk kültürü konusunda yantıklardan utanç duy-

F. Almanya'da
Hükümet
partileri



B. Württemberg seçimlerinde de darbe yediler

● Eyalet yerel seçimlerinde hükümet partilerinin yanında SPD de oy kaybederken, Yeşiller FDP'yi geride bırakarak üçüncü parti durumuna yükseldiler. Stuttgart, Konstanz, Tübingen, Heidelberg ve Freiburg gibi büyük kentlerde Yeşiller yüzde 15-21 oranında oy kazandılar. Mannheim'da DKP FDP'yi geride bıraktı

Hükümet partileri Kuzey Ren Westfalya'da olduğu gibi Baden-Württemberg Eyaleti yerel seçimlerinde de darbe yediler. Seçim sonuçları ve seçime katılma oranının yüzde 60'larda seçilmesi, Bonn hükümetinin sosyal harcamalarında kısıtı ve silahlanma politikasına karşı halkın bir yanıtlı oldu. Gerici yerel basın bile, Plick olayının hükümet partilerine karşı seçimlerde yarattığı güvensizlikten söz etmek zorunda kaldı. SPD'nin yüzde 4 dolayındaki oy kaybına neden olarak da, partinin silik bir muhalefet gümesi ve Bonn hükümetinin politikası- nı aynen olduğu gibi belediye meclislerinde uygulamaya koyması gösteriliyor.

Yeşiller ise aldıkları yüzde 8,5 oyla hemen tüm bölgelerde FDP'yi dördüncü parti durumuna düşürdüler. Özellikle emekçilerin yoğun olduğu sanayi bölgelerinde ve Stuttgart, Konstanz, Tübingen, Heidelberg ve Freiburg gibi eyaletin büyük kentlerinde Yeşiller yüzde 15-21 arasında oy kazandılar. DKP ise kent ve ilçe belediye meclislerinde şimdiki kadar büyük konularını korurken, Mannheim kentinde FDP'yi de geride bıraktı. Heidenheim'da ise yüzde 5,1 oranında oy aldı. Komünistler, 19 yerde de ortak listeye seçilmeye kaptırlılar. Aralarında Burs Liestesi'nin de bulunduğu ortak seçim listelerinden 6'sı başanaya ulaştı, böylelikle ikinci DKP'nin toplam 14 kişi belediye meclislerinde girdi. Burs Liestesi, Freiburg kentinde 1 sandalye elde etti.



Paulus'un duruşması sırasında mahkeme binasının önünde bir gösteri yapıldı. Sağda: "Eyalet Mahkemesi" ve "Meslek Yasaklarına Son"



Foto: M. Werner

Bir DKP'liye daha meslek yasağı...

10 yıldır Hildesheim kentinde, 14 yıldır öğretmenlik yapan 39 yaşındaki Udo Paulus'a, gerekçe **Alman Komünist Partisi (DKP)**'den adaylığını koyduğu gerçekçesyle meslek yasağı verildi. Öğrencilerin, velilerin, okul idaresinin ve çalışma arkadaşlarının sevgi ve saygısını kazanmış bir kişi olan Paulus hakkındaki meslek yasağı kararı, 31 Ekim günü duruşmada alındı. Duruşmada DGB Hildesheim Başkanı, GEW İkinci Başkanı, Okul Aile Birliği Başkanı'nın da aralarında bulunduğu tanıklar, mahkeme heyetini yüzlerce izleyicinin önünde defalarca sanık sandalyesi-

ne otustular. Bir yüksek mahkemeye başvurarak kararın gözden geçirilmesini isteyecek olan Paulus da savunmasında "hakkındaki kararın çoktan verilmiş olduğuna, bunun göstermelik bir mahkeme olduğuna, demokratik hakkı olan seçime hakkını her seye rağmen sonuna kadar savunacağını" söyledi. Kararın açıklanmasından sonra ise salon "meslek yasaklarına son" belgisiyle çınldı. Salonu boşaltması için çağrılan polis, gazetecileri, yüzü izleyicileri tartaaklı, merdivenden aşağı itti. Protesto gösterisi daha sonra mahkeme binasının önünde de devam etti.

baskıya girenken...

baskıya girenken...

baskıya girenken...

baskıya girenken...

baskı

Fransa'da sendikal savaşa kan düştü: Kemal Özgül öldürüldü

Paris'e 50 km. uzaklıkta Epone kasabasındaki Pirault fabrikasında çalışan Türkiye'den işçilerin üzerine atılan açılan faşist patronu adamları, **Kemal Özgül'ü** öldürdüler. Yaranalardan diğer üç işçiden Haydar Aslan komada, olaya yaranalardan dahi işi içinin aldığı ise Hüseyin Doğan ve Rahmi Karatas.

Faşist parti "Front National"ın (Milli Cephe Partisi) seçim adayları olan Pirault fabrikasının patronu, işçilerin grev ve ısgal gibi direnişleri sonucunda, geçtiği- mi 14 Ekim günü, işçilerin istemlerine boyun eğmek ve toplu sözleşmesi imzalamak zorunda kalmıştı.

Ne var ki, CGT, Vali Yardımcısı, Bölge Çalışma Müfettişi ve patron arasında varılan bu anlaşmaya patron uymadı ve Ekim ayı sonunda işçileri işten atmaya başladı. Bölge valiliği ve Çalışma Müfettişliği'nin de, işçilerin bütün uyarılarına rağmen, patrona baskı yapmayaarak toplu sözleşmenin çiğnenmesine yeşil ışık yak-

maları üzerine, işçilerin işi gene diren- mekte baskı kara kalmamıştı.

İsten atılmalara son vermek ve atılan- ların tekrar işe alınmalarını toplu sözleş- me hükümlerinin uygulanmasını sağla- mak üzere fabrikada açılan grevi başlat- mak üzere kararlaştırılan işçiler, 10 Kasım günü fabrikaya girmek, daha önceden tedbir almış olan patronun adamları tarafından kurşun yağmuruna tutuldular. Kemal Özgül **tarananak öldürüldü.** Üç Türkiye- li işçi de yaralandı. Toplu sözleşme imzalamazdan önceki direnişler sırasında da patron, grevci işçilere karşı faşist çeteleri kullanması ve düzenlettiği saldırılarda buldozer ve gaz bombası kullandırılmıştı.

10 Kasım günü patronun faşist çeteleri tarafından öldürülen 20 yaşındaki **Kemal Özgül**, CGT üyesi ve politik sığınmacı bir Kürt genci idi.

Cinayet haberleri duyulur duyulmaz Fransa'da büyük bir tepkinin, adeta pat- ladığı gözlemlendi. Televizyon üç kanalı da

olay aksam haberlerinde birinci haber kanalını kamuoyuna duyururlarken CGT **Yürütme Kurulu** da olağanüstü toplandı. Toplantıya ilgili olarak TV'nin birinci kanalında bir açıklama yapan CGT Ulusal Sekreteri Gerard Goder, 13 Kasım Salı sabahı tüm Fransız işçilerini 15 dakik- alıya bir genel grev çağırıyor. Ayrıca öldürülen işçi Kemal Özgül'ün anısına tüm fabrikalarda bir dakikalık da saygı duruşu yapılacak.

11 Kasım günü ise cinayetin işlendiği Mantes la Jolie kentinde, 2. Dünya sava- şında ölenlerin anısına düzenlenen gele- neksel yas günü aynı zamanda işçi şehit Kemal Özgül'ün anma eylemine dönüştü. Kentin sağ eğilimli belediye başkanı ile bir FKP milletvekili Kemal Özgül'ün anısına bir çelenk koydular. CGT, Pirault işçileri ve kent halkının katıldığı bir de sessiz yürüyüş yapıldı.

Öteyandan olayla ilgili olarak CGT bir basın toplantısı düzenledi ve toplantıya

Pirault işçileri ile ölen Kemal Özgül'ün Federal Almanya'da çalışmak olan abası- zı da katıldı. Ayrıca İnsan Hakları Komitesi, FKP Meclis Grup Başkanı La- Joinie, Sosyalist Parti Genel Sekreteri Jospin, Hükümet adına Bölge Bakanı Be- regoyev da olayı sert bir dille kinayan açıklamaları yaptılar.

SON DAKİKA: İKİ ÖLÜ DAHA

Pirault işçilerinin silahla taranıp Kemal Özgül'ün patronun adamlarına öldürül- mesinden sadece iki gün sonra bu kez de Chateaubriant kasabasında genellikle işçilerin çalıştığı kahve, faşist eğilimli olarak tanınan Frederic Pauly tara- fından tüfekle tarandı. Toplu kırım a- lıya birbiri ardına gelen mermer Silahı Kayar ve Abdullah Yillar adı iki Türki- ye'li göçmen işçinin hemine ölümüne yol açtı. 5 kişi de ağır yaralı. Yakatlanan faş- ist katli "Ben yabancılara sevmiyorum" demekle yetindi.

Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu'nun Büyükelçiliği sırasında Federal Almanya'daki işçilerimize yaptığı bir "azırlık" daha açığa çıktı

Göçmen işçilere bir kazık daha: Vergi iadeleri tehlikede !

● Bakım Belgeleri'nin bundan sonra muhtarlar tarafından değil, vali ve kaymakamlar tarafından imzalanması zorunluluğu yüzünden Federal Almanya'daki Türkiyeli işçiler her yıl aldıkları "vergi iadelerini" alama tehlikesiyle karşı karşıya kaldılar.

Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu'nun Federal Almanya'da Büyükelçiyen imzaladığı bir anlaşma yüzünden, yüzbinlerce Türkiyeli işçi her yıl aldıkları "vergi iadeleri"ni bu yıl alamayabilecekler. Böylece işçilerin hakkı aynı yüzbinlerce Mark Federal Alman hükümetinin kasalarına armağan edilecek. Federal Almanya'nın 1980 yılında o zamanki Büyükelçi Halefoğlu imzalattığı anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle Federal Alman hükümetinin sağlayacağı yıllık kazancın 800 bin Mark dolayında olacağı tahmin ediliyor.

Bilindiği gibi, Federal Almanya'daki işçilerimiz Türkiye'deki yakınlarına gönderdikleri paranın bir kısmını yıl sonunda "vergi iadesi" olarak geri alabilecekler. Bu haktan yararlanmak için, Türkiye'deki muhtarlar imzaladıkları "Bakım Belgeleri" ile, işçilerimizin Türkiye'deki yakınlarının "bakıma muhtaç" olduklarını onaylıyorlardı. Bu belgeyi ve Türkiye'ye gönderdiği paralarını makbuzlarını Mali Dairelerine veren işçilerimiz, gönderdikleri bu paranın bir kısmını vergi iadesi olarak geri alıyorlardı. Bir işçinin yıl sonunda aldığı bu miktar ortalamla 2 bin Mark'a ulaşıyordu.

Fakat bu yıl Federal Almanya'nın bazı kentlerindeki maliye daireleri (Finanzamt), köy ve mahalle muhtarları tarafından onaylanmış "Bakım Belgeleri"ni kabul etmemeye ve muhtarlar tarafından

imzalı, bu görüşmenin ardından Türkiye Büyükelçiliği, bakım belgelerinin valiler veya kaymakamlar tarafından mühürlenmesini kabul ettiğini Nordrhein-Westfalen Eyaleti Maliye Bakanı'na bildirmişti.

Hükümet ve eyaletlerin yüksek düzeydeki mali daireleri ile Türkiye Büyükelçiliği arasında bu yolda anlaşmaya varılmış olduğuna göre, bundan sonraki uygulamının da buna göre yapılması gerektiği ortadadır.

Belgeler imzalanmak işkence

İşçilerimize hiç haber verilmeden aniden başlatılan bu uygulama, işçilerimizi ve Türkiye'deki yakınlarını büyük bir bürokrasi korkunçu içinde ittiğinden, sonuçta milyonlarca marklık vergi iadeleri Federal Alman maliyesinin kasalarına kalcaktır.

Nitekim kabul edilmeyen "Bakım Belgeleri"nin yerine kaymakam ve valiliklerden yenilerini getirmek zorunda olduklarını öğrenerek hemen harekete geçen

işçilerimiz, büyük engellerle karşılaşmaktadırlar. Yeni uygulamaya göre, işçilerin Türkiye'deki yakınları, doğrudan doğruya kaymakamlıklara dilekçe vermek zorundadır. Kaymakamlar bu dilekçeyi Jandarma Bölük Komutanlığı'na orası Mal Müdürlüğüne, Mal Müdürlüğü Özel İdare Müdürlüğü'ne, orası Nüfus Başmemurluğu'na, ve nihayet Nüfus Başmemurluğu'na da Tapu Sicil Muhasebe Memurluğu'na havale ediyorlar. Günlere ve günlere süren bu muameleler, köylerde oturanlar için ek bir işkence haline geliyor.

Konuyla ilgili olarak gazetemize açıklamaya yapan işçiler, Türkiye'deki yakınlarının yalnızca günlük boyu uğraşmakla kalmayıp, bu bürokrasi çarkı içinde aracılar bulmak, rüşvetler vermek, arızalanmak, küfür içismek, kovulmak gibi durumlarla da karşılaştıklarını ve sonuçta işin peşini bırakacaklarını söylediler. Vergi danışmanı Yaşar Lüleçoğlu'nun yaptığı bir hesaba göre, bu "vazgeçmeler" sonucunda, Federal Alman Hükümeti'nin kasasına bu yıl yaklaşık 800 milyon mark kalacaktır.

Bakım Belgesi almak zorunda kalan işçilerin Türkiye'deki yakınları

önce Kaymakamlığa,

oradan Jandarma Bölük Komutanlığı'na,

oradan Özel İdare Müdürlüğü'ne,

oradan da Nüfus Başmemurluğu'na gitmek ve

binlerce lira rüşvet verilmek zorunda kalıyorlar.

Günlere süren bu çile sırasında bir de cezaevi hâkimlerine uğruyorlar.



Bakım belgeleri için göçmen işçilere kurulan tuzağı gene işçiler değerlendiriyor...

"Bir belge alacaksın diye bunun rüşvet verilir mi?"

Yücel FEYZİOĞLU

Şimdiye kadar muhtarların onayladıkları Bakım Belgeleri'nin bu yıl vali ve kaymakamlar tarafından onaylanması zorunluluğu karşısında işçilerimizin ne düşündüklerini öğrenmek üzere onlarla konuştuk.

Gladbeck'ten Mehmet Yıldız şöyle divordu: "Yaşlı bir anamla bir ba-

Biz yine de çeşitli arkadaşların görüşlerini almaya devam ettik. Gelsenkirchen'de vergi danışmanı olarak çalışan Cemal Boztepe ile konuştuk: "Gelecek yıl vergi denkleştirmeden gelecek paralar oldukça düşecek. Bu karar akıldışı değil. İste diyoruz Tapu Kadastro, Özel İdare gibi dairelere sorulmasını anlayalım. Pekli jandarma karakolundan, jandarma bölük komutanlığından, nüfus dairesinden imza almak da ne oluyor? Bunun anlamı gelecek yıl Bakım Belgesi al-

yoruz. İhtiyar babam ve kaynıpeder var. İmzalatıp göndermediler. Kendim yine gidince uğraştım. Hepsinin tamamlaştık günlerini aldı," dedi. "Her zaman da böyle denk gelmez ki. Bakım belgeleri için ayrıca Türkiye'ye gidecek değiliz. Bu iş çok zorlaştı." Maden işçileri yurt sorunlusu Macit Karı'a "Yurtta kalan işçilerimiz bu durumu biliyorlar mı?" diye sorduk. "Vergi denkleştirmeye giderken uğrendiler. Tabi önce kimse inanmadı.



dan onaylanmıy- "Bakım Belgeleri"ni kabul etmemeye ve muhtarlar tarafından değil, bunları vali ya da kaymakamlar tarafından onaylanmasını istemeye başladılar. İşçilerimizi şaşkına döndüren bu uygulamanın başlayacağından hiç kimse- nin haberi yoktu. Oysa Federal Alman vatandaşları için buna benzer bir uygulama söz konusu olsa, aylarca ve hatta yıllarca öncesinden kamuoyunda tartışmaları başlardı.

Durumu araştıran işçilerimiz, Ruhr bölgesindeki bir Maliye Dairesi'nin geçtiğimiz yıl sonunda bir vergi bürosuna gönderdiği yazıyı ele geçirdiler. 4 Kasım 1983 tarihini taşıyan bu yazı, başlatılan yeni uygulamanın, 1980 yılında Bonn Büyükelçisi Vahit Halefoğlu tarafından imzalanmış anlaşmaya dayandırıldığını gösteriyordu.



Halefoğlu ile Federal Alman hükümeti arasında varılan anlaşmayı açıklayan belgenin fotokopisini işçiler ele geçirdiler

Sozkonusu vergi bürosunun güvenliği açısından, bu yazıyı gönderen Maliye Dairesi'nin ve yazıyı alan büronun adlarını kapatarak fotokopisini yayınladığımız bu yazıda aynen şöyle deniyordu:

"Konu: Türk işçilerinin bakım belgeleri.

Gladbeck'ten Mehmet Yıldız söylüyordu: "Yaşlı bir anamla bir babam var. Gidip 6 daireden bu imzaları toplamaları olanaksız birşey. Babama yazdım. Beni bu yaşında hükümet kaplarına salacaksan hiç paragon gönderme daha iyi, diye cevap yazdı. Ben de vazgeçtim."

Herten'den bir madenci ise "De misin abi?" diye başladı söze. "Bil belge alacaksın diye 6-7 yere rüşvet vereceksin. Aldığın vergi iadesi de rüşvete gidecek. Yorulduğun yarıncı kar kalacak. İstemiyorum, onların olsun. Kendi paramla kendim rezil olamam. Rezilliği parayla satın almaya buna derler işte."

Bir de Gelsenkirchen'de bakkallık yapan Halim Üçüncü'ye soralım dedik. Söyle yanıtladı bizi:



HALİM ÜÇÜNCÜ
"Köyüm Gümüşhane'ye 150 km uzak
lıkta. Türkiye Ruhr bölgesi mi?," diye

"Buntar Türkiye'yi Ruhr Bölgesi ni
sanıyorlar. Bir şehir bitmeden diğer
başlıyor. Bizim oralar buraya benze-
mez ki. Benim köyüm Gümüşhane-
ye 150 km uzaklıkta. Karda çamur-
da gidilmesi mümkün mü? Bir ke-
dillecek olsa, haydi onun da göze al-
ın. Ama bir günle bilecek iş değil.
Ç. Kişiyi bakım yapıyoruz. Üçü-
yaşlı insan. Hele onun bu işin tu-
tesinden hiç gelemezler. Madem mu-
tarların imzası, mühürü geçerli de-
ğil o zaman kaldrısınlar **mutarların**, St-
esyası mı onlar?"

imza almak da ne oluyor? Bunun anlamı gelecek yıl Bakım Belgesi alınmayacak demektir. Kim cesare-



CEMAL BOZTEPE
"Akıl işi değil. Bu kararın arkasında
hangi pazarlıklar döndü?.."

edip de askerlerle uğraşacak? .. Türkiye Büyükkelçilliği işçilerimizin aleyhine mi çalışıyor? Yurdumuzda devletin girmesini istemiyorlar mı? Yoksa bu kararın arkasında büyük pazarlık mı döndü? Halefoğluna milyonlar mı verildi? Yoksa bizlerden bu yolla kesiş, NATO yardımı çerçevesinde Türkiye'ye mi aktarılacak? Anlamak zor. Ancak işin içinde bir bit yeniği olduğunu da açık."

Caddeden geçen bir arkadaşı çevir-
tik. Acelesi vardı. Ama durumu anla-
tınca durdu. O da biliyormuş bu ka-
rarı:

"Bak herşeyim" dedi, "iki tane kaynama ile kaynama. İlk de baba lila bana etti mi dürt. Okula giden altı tane kardeşle kaynama, etti mi on Vallahi bunların hepisi eşimle benim elime bakyorlar. Bu belgeleri almak için kendin gidip en çok iş Türkiye'ye kalman gerekiyor. Peki işin ne olacak? Mektup yazdım, kaynatma hemen cevap verdi. Benden kaynatma kam seneti mi istiyorsun, dedi. Benim onurum var, aç öllür gene kaynatma kamkamları lila düşüncem. Ben diletiğim mi? Yoksa para göndermeye mi? Ya da ne seriyorsun? Benim işi yok işi. Simiti ne anlattırın mı?"

Saşkırdı kaldım. Epeyce yerez iade si altyorduk doğrusu. Bu Halefioğlu hakkımızla satmak için mi Dişiler Bakani oldu? Yaz da belki sesimiz duyurulsun...

Halil Çakır Gelsenkirchen'de me
tal işçisi: "Aydın merkeze bağlı Ak
ören köyündesiniz. Köyümüz şehire 18
km uzaklıkta. 4 kişiye bakım yapı

"Vergi denkleşirmeye giderken göz-
gönderili. Tabi önce kimse inanmadı.
Böyle şey nasıl olabilir?.. Bir hesap
yapın. En az yarım milyon insan bu
belgeci alıyor. Yarım milyon insa-
nı, yarım milyon akrabaşının her yıl
kaymakam ve valilerin kaplarına yu-
sıldığını düşün. Sonuç sırayla diğer
daireslerin önüne. Pratikte bile gerçek-
leşmesi mümkün değil. Arkadaşlar bu
duruma tepki gösterdiler. Bonn Bül-
tümekilçiliğini verilmek üzere imza top-
lamaya başladık. İstetmelerde, cami-
lerde, mahallelerde imzalar toplanı-
yor. İsterseniz bir de vergi danışman-
ı Yaşar Lülecioğlu ile görüşün. O el-
çiliğe de gitti. Gazetecileri çağırdı."

Hemen Lülecioglu'nu aradık. Büro-
sunda buluştuk. Bu kararı öğrenir öğ-
renmez ilk harekete geçenlerden bir-
de o. Hemen kalkıp Bonn'a gitmiş



HALİL ÇAKIR
"Bakım belgelerini izindeyken kendim
vaptırdım. Bir sürü günümü aldı..."

Önceden randevü almadığı için içeri bırakmamışlar. Başka bir güne randevü vermişler. Merasimle ulaşılmıştı oraya. Elçiyi gene görmemiş. Konsolos bir bayanla konuşmuş. "Nası olur böyle?" demiş. "Bu karar ne Yugoslavlara, ne Yunanlılara, ne Faslılara, ne İspanyollara uygulanıyor. Yalnızca bize. Bizim onurumuz yok mu? İşçilerimizin kaybı hiç mi düşünülmedi?"

Konsolos bayan cevap olarak, "Bazı muhtarlar boş belge imzalamışlar. Bunlar da Alman maliyecilerin eline geçmiş. Elçiliğe getirmiş, artık kaymakamlık ve valilik bunları imzalasın demişler. Biz de bu ayıbımızı kapatmak için kabul etmişiz." demiş



MACİT KURT
"Yarım milyon insanın vali ve kaymakamların kapısına yığıldığını düşünün"

Hemen araya giriyoruz: "O zaman Parlamento Başkanı Barzel, Flick'ten rüşvet aldı diye Parlamento'yu kapatma kararı alsaydılar, deseydiniz ya!" diyoruz.

"Çok konuştuk" diyor. Lülcioğlu, "Konsolos bayan artık bu karar kaldırılamaz, diyor. Ama işin yanlışlığını da farkında. Türkiye'ye yazacaklar. İçişleri bakanlığından bir genelge yayımlayarak işlerin hızlandırılmasını isteyeceğiz. Ama bunun pek yararı olmayacak. Jandarmanın, polisin haklarınıza araştırma yapmaları yurttaşlarınızı zaten ülkedecek ve bakım beşesi doldurmaktan vazgeçecekler."



YAŞAR LÜLECİOĞLU
Vergi danışmanı. Kararın kaldırılması
için ilk harekete geçenlerden...

Yaşar Lülecioğlu Elçilikten ümitsiz dönünce gelip hemen Elçiliğe verilmek üzere bir dilekçe hazırlamış. İşçilerimizden imza toplamaya başlamış. Bu onur kırıcı ve arkasında neyin gizli olduğu bilinmeyen kararın kaldırılması için başlatılan bu imza kampanyası sürüyor ve şimdiden daha yüzlerce imza toplanmış durumda. İmza toplamak işi elbette olumlu bir girişim ama acaba yeterli mi?

Şiiri Yurduların, Nerudaların, Aragonların pınarından besleniyordu

Kürt halkının ölümsüz şairi Cigerxwin'in ardından...

Fevzi KARADENİZ

Geçtiğimiz günlerde büyük Kürt şairi Cigerxwin'i kaybettik. Onun önce kitaplarını, şiirlerini tanıdım. 73'lerde İstanbul'da. Yenikapı tarafında, Langa'da. Diyarbakır Öğrenci Yurdu'nda. Halkına ve toprağına bağlı her insanın yurtseverlik ve mücadeleyi duyularının ayaklandırın şiirlerini ilk defa okudum. Etkilendim. Azadan on yıl geçti. Onunla öldüğünden birkaç gün önce karşılaştım. İsveç'te. Stokholm'deki mütevazı evinde ziyaret ettiğim zaman tahmininden çok ilgi gösterdi. Kokuşveriliğini, alkak gönüllülüğünün yansıması özellikle politik yakınlığımız beni çok sevindirdi.

Topu topu üç saat kadar konuştuk. Daha doğrusu o konuştu biz dinledik. Karların, şahlarn kanlı-kılıçlı seferleri, tarihi Kürt halkının özgürlük mücadelesini hayatı, sevgisi, dostluğu anlatıyordu. Doğamıdaki.

Kralık rejimlerinin, gerici Baas iktidarlarının defalarca sürgüne, ölüme gönderdikleri Cigerxwin bir kalp krizine yenik düştü. Acımız büyük, derin...

Cigerxwin, Kürt ulusunun yetiştirdiği en büyük şairdi. Kürt diline, edebiyatına, kültürüne başta 8 tane Divan'ı olmak üzere, binlerce sayfalık ve ciltler dolusu eserler armağan etti. Bu kadar da değil. O aynı zamanda Kürt müziğinin, sevdâ ve kavgâ türkülerinin tükenmez bir kaynağıdır da.

şi başkaldırı, sevgi dolu yürek, hasret ve güzel gelecek iç içedi. Yurtseverlik ve enternasyonalizm birliktedi. O sosyalist ülkelere, özellikle Sovyetler Birliği'ne baştan beri büyük sempati duydu. Onun güvenirlik, tahşel bir dost olduğuna yazılarında, şiirlerinde sürekli dile getirdi.

Roja sor, roja zer,
Ji Mosko hatê der.
Tav a xu da Alêman
da Balgan.
Xu berda ser Çin Çin,
Çin a giran, Çin a mezin.
Tevda girt Cihan, Cihan, Cihan



(Sarı güneş, kızıl güneş
Oradan, Moskova'dan doğdu
Almanya'ya vurduğu sıcağı
Tüm Balkanları kapladı ışınları
Çin'e yöneldi sonra
Ağır ve büyük Çin'e
Sardı bütün dünyayı...)

Salt yukarıdaki dizeler bile Cigerxwin'in, Büyük Ekim Devrimi'nin etkilerini ne kadar derinden kavradığını anlatmaya yetiyor. O bütün dünya proletaryasının büyük önderi, öğretmeni Lenin'e de içten hayranlık duyuyordu. Lenin'i konu alan onlarca şiiri vardır. Bunların çoğu bes-telenmiş türkü ya da marş hâline getiril-

liktan ve özgürlükten yana olan herkes-le dayanışma içindeydi.

Ey heval Robson!
Dengbêjê Cihan
Djîminê dalas.

(Dalaş'a düşman
ezilen cihannın sesi
Ey yoldaş Robson)

Böyle diyen Cigerxwin, zenci lideri Robson'a sesleniyor. Zenci halkların ırkçılığı karşı savaşımına omuz veriyor.

Ve O 1950'lerin Türkiye'sinde, onun gibi sürgündü, hasreti, hapishölüğü iyi bilen Nazım Hikmet'e dayanışmadır.

Ey zinhar ê zinhar
Celal Bayar.
Tu gêrina Nazım nabistî.

(Ey zalim ve zulümlük
Celal Bayar
Nazım'ın haykırışını
duymuyor musun?)

Cigerxwin, yalnız dünün ve bugünün değil, geleceğin de şairidir. O şiirlerinde



sınırsız, sınırsız toplumun müjeddisidir. Bu davranış bir savıncusunu, bir savasçıdır.

Kürt resim sanatı Avrupa'da



Geçen yıl Kasım ayında Paris'te Kürt Enstitüsü'nde açılan ilk "Kürt resimleri" top-lu sergisinden sonra, 1984 Ekim'inde de Bonn'daki Kürt Enstitüsü Galerisi'nde yeni bir Kürt ressamının sergisi açıldı. "Sürgünde Kürt Res-samları" adını taşıyan sergide, Floransa'da yaşayan Irak doğumlu Ali, Fransa'da yaşayan Suriye doğumlu Baker, İran doğumlu Kızıade, Suriye doğumlu Isa ve Lala, Federal Almanya'da yaşayan Türkiye doğumlu İsmet, Köln'de yaşıyan Metin, Paris'te yaşıyan Remzi ve Münih'te yaşıyan Türkiye doğumlu Topal'ın tabloları yer alıyor. Kürt ressamlarının en tanınmışlarından biri olan 1928 doğumlu ve 1953'den beri Paris'te yaşıyan Remzi, "Geleneksel bir Kürt resmi var mı?" sorusuna "Bu soruyu cevaplandırmak oldukça güç. Yine de, bu ressamların yapıtlarında konuya yaklaşı-larında, renklerinde ve özellikle duyarlılık, duyan türlerinde ötekilerin etkilerini sezmemek olanaklıdır. Onları benzer, ortak noktaları birbirlerine bakılan şey, aslında bütün bir halkın kaderidir" cevabını veriyor. Tarihini hiçbir dönemde kendi bağımsız devletlerine sahip olamayan ve kendi kültürlerini özürce ge-lıştirmelerine hiçbir zaman olanak tanımayan bir ulusun, diğer sanat dallarında olduğu gibi resim alanında da gerçek bir geleceğe, bir ekole sahip ol-mayacakları, bir Kürt resmi ekolu olamayacağı açık. Kürt ressamları, günü-müz Kürt resminin, taşıyabileceği ortak özelliklere rağmen, çağdaş resim sa-natı çerçevesinde ve ondan bağımsızlaştırılmadan ele alınması gerektiğini be-lirtiyorlar.

Arbeiterfotografie



Federal Almanya İşçi Fotoğrafçılar Birliği 4. Kongresinde bir delegé konuşuyor



Cigerci Arap'ın 81 yıllık yaşamı çilelerle doludur. Baskılar çoktu. Hapisler yattı.

Geriçi Arap rejimleri O'nu defalarca sürgüne gönderdiler. Büyük hasretler çekti. Yobaz çevreler "komünist" diye saldırdılar. Oysa kendisi büyük bir din adamı idi. Seydi idi. Düşmanları çoktu. Ama O bunlardan yılmadı, korkmadı. El öpenler, önde el pençe duranları çoktu. Ama O, bu yolu seçmedi. Taç-taht istemedi. Son nefesine kadar Kürt ulusunun özgürlük mücadelesi için yeraldı.

Halk adamıydı, halkına davasına inanıcı tamdı. O halkın kurtuluşunu sosyalizmde gören, onun için savaştan politik bir yönetime ve yaşına rağmen mücadelecili bir militandı. Ama kuşkusuz ki; her şeyden önce büyük ve güçlü bir sairdi.

Cigerciwin, çok yönündü. Kürt ulusunun öf ve adettirini, mücadele geleneğini, genç kız ve oğlanların sevdalarını Kürt geleneği Berivan', kızamıkten, kara yaradan ölen çocukları, dağları, cepheye savaştan pesmelerini, soykırımları, kurtuluşları, Ekim Devrimi'nin, Lenin'i, Robson'u, Nazim'i, her şeyi, her şeyi yazdı. Onun yaşamında ve şiirlerinde zulme kar-

onlarca varırdı. Bunları çoğu bes-telenmiş türkü ve da marş haline getiril-miştir.

Sal a hezar heşt sed heftê,
Şêrin Lenin hati ye dnê.
Dnê xemlî, gul ketnê,
Gelên bîndest da swendnê.

Lenin, Lenin şêrin Lenin.
Lenin, Lenin heval Lenin."



(Yıl binsekiz yüz yetmiş
Yıldız Lenin geldi dün
Ezilen halkın okutu, eğitti
Güller açtı doğumla
Dünya süsüldü, onunla, bezedi...

Lenin, Lenin, yıldız Lenin
Lenin, Lenin yoldaş Lenin)

Cigerciwin, paından sorumlu, aydın bir sairdir. O insanları renge, dile, dine, ulusunu bakmaksızın bağışta, bağımsız-

bu davaları ön savunucuları, bir savayış-sıdır.

Bi meşn, bi crvin,
Bi gerin, bi nêrin.
Bi destê hev bîgin
Hemu kê-û xort.
Sinor nema ye
Çi bîkım pasaport.

(Gezin, dolaşın
dahasını, dahasını görün
geçinçizlar ve delikanlılar
Kalksın sınırlar
N'apalım pasaportu...)

Böyle derken tam anımlıya ateşli bir enternasyonalistleri. Uluslar arasında çile-rii yıkılacak, ülkeler arasında sınırları kalkacak yaının özgür dünyasına olan özlemi diyor.

Cigerciwin, tüm yaşamı boyunca ulusal baskının, zorbalığın ve onunla birlikte ulusal dargınlığın kabuğunu kırma devası verdi.

O, ezilmişliği, imkansızlığın, sahipsiz-liğin sairdir.

Cigerciwin, ulusal-demokratik hakları gaspedilmiş, yağmalanmış, baskı altında tutulmuş bir ulusun, yasak bir dilin, ya-sak bir kültürün sairdir. Kürt halkı. Kürt yurtseverleri başta olmak üzere tüm na-muslu aydınlar, ilerici insanlık Cigerciwin'i unutturmamalıdır.

Federal Almanya İşçi Fotoğrafçıları Birliği 4. Kongresinde bir delege konuşuyor

İşçi fotoğrafçısı kavgada sınıfının yanında yerini alır

Mehmet ÜNAL

Federal Almanya'nın 50'yi aşkın ken-tinde örgütlenen İşçi Fotoğrafçıları Bir-liği, 27-28 Ekim 1984'te 4. Olağan Kong-resi'ni yaptı.

Stuttgart DGB binasında yapılan Kong-re'de, IG Metall Bölge Sekreteri Millow, 35 saatlik hafta görle işçi fotoğraf-çılar ile sendikaların birlikte çalışmalarını överek, bu işbirliğinin daha da geliştiril-mesi için çaba göstereceğini söyledi. Daha sonra sanat bilimeci ve "Tendenzen" sa-nat dergisi yazarlarından Dr. Richard Hiepe, gene DGB binasında açığı "Riese Proletariat und grosse Maschinen" (Dev proletarya ve büyük makinalar) sergisi izlenimi bilgi verdi.

İşçi sınıfının başlangıçtan günümüze dek yaşamını ve savaşını fotoğrafla belge-leyen sergi 17 Kasım 1984 tarihine dek Stuttgart DGB binasında izlenebilecek.

İşçi fotoğrafçısı yalnızca işçilerin fotoğ-rafini mi çekiyor? Bu ve buna benzer

sorular, her işçi fotoğrafçısının karşılaştığı ilk sorulardır. Bir işçi fotoğrafçısı, çalışan insanları ilgilendiren her konuyu fotoğ-raflar. Onun görevi, çalışma yaşamını, ça-lışan kitlelerin uğradığı her türlü haksız-lığı fotoğraf ile belgeleyerek sergilemek, işçi sınıfının savaşında yerini almak, sıya-sal savaşımızı desteklemek. Bunu ya-parken, çalışmalarında gerçekçi anlatımı kendisine klavuz edimistir.

İşçi fotoğrafçıların her kongresinde ya-pılan tartışmalar, bu çalışmalara ve soru-lara yeni detaylar kazandırarak, çalışmalara yeni taze boyutlar getirmektedir. Tüm bunlar için çalışma grupları oluşturulmuş, yeni politik değişime ve gelişmelere gö-re çalışma alanları saptanmış, pölmümler, yıllarda, çalışmaların ahrlık pölmümler, Federal Almanya yanında 35 saat, barış ve sosyal hakları budama oluşturan uluslararası alanda Nikaragua ile dayanış-ma oluşturmaktadır.

Nikaragua ile dayanışmaya katkı

İşçi Fotoğrafçılar dergisinin son sayı-sında Nikaragua ile dayanışma kampanyası açılmış bulunmaktadır. Nikaragua yası açılmış bulunmaktadır. Nikaragua "Barrikade" gazetesini fotoğrafçıları ile yü-rüten çalışmaların sonucu,irmek için, da devrimi korumak ve gelişmek için, işçi fotoğrafçıları en kısa zamanda 5 bin Mark toplayarak Nikaragua'ya gönder-me karar almışlardır. Kongrede tartış-maların önemli bir bölümünde de bu da-yanışma kampanyası için yürütülen ça-lışmaların deney alışverişi oluşturmaktadı-r. Nikaragua'lı fotoğrafçıları etkilemek için, yalnızca devrimin kazanımlarının halkın geniş bir kesimine gösterilemediği anlaşılmıştır. Bu dayanışma kampanyası-nın ilk adımımda bin Alman Mark toplanmıştır.

Fotoğraf deyip geçmeyelim! Yerküre-mizde öyle şeyler var ki, fotoğraf olma-dan görünmeye olanak yok. Mesela, Ni-karagua devrimini, o'nun kazanımlarını fotoğraf ile görürce daha bir heyecanlı-yor insan. Brecht'in dediği gibi: "Dünya tümüyle bizim!"

"Keloğlan Almanya'da" dizisi ikinci baskı yapacak

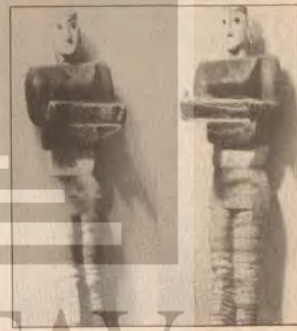
Yücel Feyzioğlu'nun Keloğlan Alman-ya'da çocuk maddesinin ikinci baskısı yapılıyor. Dizi kitaplarını Hollandaca'ya da çevrilmiş bildirili-yor. Feyzioğlu, Keloğlan dizisi hakın-da sunları söylüyor: "Çocuklarımızın zengin bir hayal gücüne Keloğlan'ı Almanya'ya getirdiklerini altı yıl önce keşfetmişim. Çocuklarımızın bu buluşu beni çok duygulandırdı. Al-manya'da kendi başlarına gelip de an-lanamadıkları Keloğlan'ın başına gelmiş gibi anlatıyorlardı. Onları an-lattı ben dinledim, ben anlatımdı on-ları dinledi. "Keloğlanın Rüyası", "Keloğlanın Küpü" gibi kitaplar böyle ortaya çıktı..."

Taşlama şiirinin ustası Ümit Yaşar Oğuzcan öldü

40 yaş kuşağının gençlik yıllarının aşk sairi Ümit Yaşar Oğuzcan, 5 Kasım gecesi geçirdiği bir kalp krizi sonu-cunda 58 yaşında öldü. 1940'larda şiir yazmaya başlayan ve asıl "aşk ve duygu sairi" olarak tanınan Oğuz-can'ın en önemli özelliği Türkiye'nin en çok okunan şairlerinden birisi ol-masıydı. Mutsuz ve dalgalı bir yaşam geçiren şair, bir kaç kez intihara te-sebbüs etmiş, kurtarılmış, son olarak da yetmişik oğlunu intihar sonucu kay-betmişti. Aşk şiirleri yanında toplumsal taşlamalarıyla da ünlü olan Ümit Yaşar Oğuzcan şiiri ve taşlama türü-nü geniş yarımlara götürmekte etkin olmuştur.

Azade Köker'in resim ve heykel sergisi Berlin'de

Berlin'de yaşayan Türkiye'li heykeltıraş ve ressam Azade Köker'in resim ve heykel sergisi 22 Aralık'a kadar Berlin Bethanien sergi salonunda sürüyor. 1949'da İstanbul'da doğan, İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun olduktan sonra Berlin'de eğitimini ve çalışmalarını sürdüren Köker, bugüne kadar ulusal ve uluslararası yarışmalarda çeşitli dereceler ve birincilikler kazandı. Çok sayıda sergi de açan Köker'in son sergisinde heykelleri yanında resimleri de yer alıyor.



saygılılığını gelismesine önemli bir rol oynamış, bağışmızla, barış ve sosyalist ülkelerle iyi ilişkiler sürdürmekten yana dış politikası ile özellikle Güney Asya'da bölge barış ve güvenliğine katkıda bulunmuştur.

İndra Gandi'nin ölümünün ardından Bakanlar Kurulu'nun olağanüstü bir oturumunda başbakan seçilen Gandi'nin 40 yaşındaki oğlu **Raciv Gandi** meclisteki konuşmasında **İndra Gandi'nin** ölümünden Hindistan'da istikrarlılık yaratmak isteyen güçlerin sorumlu olduğunu vurguladı.

Olayın ardından yapılan hükümet açıklamalarında ve Hindistan Demokratik basınında yer alan yorumlarda suikast, ülkede daha önce de sorun yarattığı fanatik bölücü güçlerin yitirdiği terör merkezlerinden de destek görebilecek planladıkları bir komplo olarak değerlendirildi. Kaldı ki, CIA'nın Hindistan'da özellikle seçim kampanyaları sırasında ayrıntılı güçlerle birlikte anti-empyalist, ilerici politikacılara karşı propaganda saldırısına geçtiği ve ülkenin birliğini tehlikeye düşürecek kampanyalar düzenlediği bilinmekteydi. Hindistan'da bundan önce de diplomat ve gazeteci kivesinde çalışan CIA ajanları 1957, 1962 ve 1967 yıllarında yapılan seçimler sırasında çeşitli biçimlerde müdahale etmiş ve bu faaliyetlerinden ötürü de sınırışı edilmişlerdi. Ayrıca, Hindistan Güvenlik Kuvvetleri son dönemde ülkenin ünlü politikacı ve devlet adamlarını öldürmekle görevlendirilerek Hindistan'ı gönderilmiş birçok terörist yakalamıştı.

Hatırlanacağı üzere, Hindistan'da etnik sorunların yol açtığı olaylar 1983'de Assam'da kanlı boyutlar alırken geçtiğimiz yıl içinde de nüfusun yüzde 60'ını Sikh'lerin oluşturduğu Pencap'da karmaşık sorunlar çıkmıştı. İslamiyetle Hinduizm'in karışımı bir dini akımın izleyicileri olan ve Hint nüfusunun yüzde 2'sini oluşturan Sikhler özellikle 1980'de, Pencap eyaletinde partileri Akali Dal'ın seçimleri kaybetmesinin ardından hükümete karşı terör eylemlerine girişti. ABD'de yaşayan liderleri **C. Singh**'in başını çektiği bu eylemlerde Pencap eyaletinde bağımsızlık verilmesini istediler. Dişından, CIA ajanlarından gördükleri destekle geçtiğimiz yıl Altın Tapınağı'ı işgal edip, Haziran ayındaki hükümet müdahalesine dek bir terör yuvası haline getirdiler.

gan'ın bu zorlularını ciddiye almabilmesi için ABD'nin uzayı silahlandırılmaktan ve yeni ABD füzelerini Batı Almanya'ya yerleştirmekten vazgeçmesi ve bu yönde somut adımlar atması gerektiğine işaret ediyorlar.

Başkanlık seçiminin ilk sonuçları **Reagan'ın** rakibi **Mondale'i** büyük farkla yeniliye uğratmasına karşın Amerikan halkının çoğunluğunu değil, yine azınlığı temsil edecek bir başkan olacağını gösteriyor. İlk sonuçlara göre oyların yüzde 58'ini aldığı bildirilen **Reagan ABD'de** 174 milyon seçmenden 90 milyonunun oy kullandığı koşullarda 53 milyon, yani tüm seçmenlerin yaklaşık yüzde 30'unu oylarıyla başkan olacak.

ABD'de seçimlere katılma oranının 1960'lı yıllardan bu yana yüzde 50-60 civarında olmasının ana nedenini her ikisi de büyük sermayenin çıkarlarını temsil eden Cumhuriyetçi Parti ve Demokrat



Parti'nin ülkenin sorunlarına gerçekçi alternatifler getirmemeleri oluşturuyor. Bu yılki seçimlerde de **Reagan'a** gerçek bir alternatif oluşturamayan **Mondale, Reagan'ın** "zenginlerin başkanı" diye nitelen kendisi de yoksullardan çıkarılan yönünde bir program sunmadı. Nükleer silahsızlanmada yana çıktı, ancak Cumhuriyetçilerin yüksek silahlanmada yana

programını birkaç noktada düzeltmekden başka bir şey yapmadı.

ABD'de seçimlere düşük katılımın yanı sıra mevcut seçim sistemi de tekeli sermayenin adaylarını kazanmasına yardımcı. Bu sisteme göre sadece büyük eyaletlerde kazanan lider diğer eyaletlerin 2/3'ünde kaybetse dahi başkan olabilir.

Pinochet iyice köşeye sıkışıyor

Şili'de 11. Ulusal Protesto Günü'nden bir gün sonra 30 Ekim'de uygulanan genel grev ülkede yaşamı durdurdu. Başkent Santiago ve diğer şehirlerde özellikle tekstil, metal, ulaşım ve inşaat sektörlerinde greve gidildi. Eylem sırasında polislin gösterici ve grevcilere yaptığı saldırılar sonunda 9 kişi öldü. Çok sayıda kişi ise yaralandı. Eylemin ardından Şili Emekçilerinin Ulusal Yönetimi Başkanı Seguel, "diktatörlük rejimi halin sesine kulaklarını kapamaya devam ederse ulusal çapta bir ayaklanma kaçınılmaz olacaktır." dedi. Diktatör Pinochet eylemlerinin yitmesini engellemek amacıyla Santiago'da gece sokaka çıkma yasağı ilan etti ve bu uygulama birkaç gün sonra bşer başka şehirde de uygulamaya başlandı. Öte yandan Şili Hükümeti olayların hemen ardından 5 Kasım günü artan baskıları neden göstererek çekildi. Hükümetin çekilmesinin, son yığılsal gösterilerle birlikte Şili'deki rejimin bunalımının daha da derinleşmesinin bir işareti olduğu, **Pinochet'in** ABD yardımı olmaksızın bir gün bile ayakta duramayacak kadar yalıtıldığı bildiriliyor.



ŞİLİ'DE 11 YILLIK GÜNLÜK YAŞAMDAN BİR GÖRÜNÜŞÜ...

İtalyan dergisi Oggi'de yayınlanan ve gültü bir telefoto ile çekilmiş bu fotoğrafta ilk kez Santiago hapishanesinin avlusu bir görüntü sergileniyor. Silahlı askerlerin koruması altında duvarın önüne dizilmiş çıplak insanlar Şili halkının 44 yıl önce Pinochet rejiminden çektiği zulmü simgeliyor. Şili halkı bu acımasız koşullarda mücadelesini sürdürdü ve örgütlenme düzeyini faşist rejimi karsın bu günkü düzeyine yükseltti.

Uruguay'da bayram: Arismendi yurda döndü

Uruguay Komünist Partisi Birinci Sekreteri Rodney Arismendi, yaklaşık on yıllık sürgün yaşamından sonra ülkesine döndü. Arismendi 1973 yılında başa geçen Junta'ya karşı önce illegal mücadele vermiş, 1974 yılında tutuklanmış, bundan 8 ay sonra da yurtdışına sürülmüştü. Ülkesine dönüşünde Arismendi'yi başkan Montevideo'da 100 bin kişilik bir kalabalık karşıladı. Uruguay'da bu yıl içinde muhalefetçi yığılsal çıkışlarının artması üzerine askeri diktatörlük yığılsal çıkışlarının artması üzerine askeri diktatörlük muhalefet cephesi "Frente Amplio"yu tanımak zorunda kalmıştı. Daha sonra düzenlenen yığılsal gösterilerde ülkede askeri diktatörlüğe son verilmesi ve politik tutukluların serbest bırakılması istenmişti.

G.Afrika'da genel grev

Güney Afrika'da ırkçı yönetimin asker ve polis birliklerinin karaderileri olduğunu mahallelerden çekilmesi, eğitim sisteminde reform yapılması, politik tutukluların serbest bırakılması ve son aylardaki zamların geri alınması istemleriyle karaderili halkın başlattığı genel grev başarıya devam ediyor. Sendikalar muhalif politik partilerin ilk kez ortaklaşa düzenledikleri bu eylemlere yüzbinlerce kişinin ve öğrencinin katıldığı bildiriliyor. Bir süre önce düzenlediği sahte seçimlerden bu yana halk üzerindeki baskıları daha da artıran ırkçı yönetim, Transvaal yöresindeki bu genel greve de polisi saldırdı. Saldırıta bugüne kadar 23 kişi hayatını kaybetti.

● İşte böyle durdurdu pahalılığı...

Hükümet Programı ve gerçekler

1984'de enflasyon oranı yüzde 25'e inecek.

Özal işbaşına geldiğinde enflasyon oranı yüzde 39 idi. Şimdi yüzde 56.

Orta direğin gerçek gelirini artıracaktır.

Enflasyon oranının yüzde 56 olmasına karşılık, Özal Hükümeti memur maaşlarını yüzde 25; işçi ücretlerini yüzde 30 ve tarımsal ürünlerin taban fiyatlarını yüzde 7 ile yüzde 37 oranında artırdı.

Yatırımlar canlanacak, üretim ve ulusal gelir artış hızı yükseltilecek.

Tasarırlı ve yatırım miktarları Cumhuriyet tarihinin en düşük düzeyine düştü.

Dış ticaret açıkları ortadan kaldırılacak ve döviz sorunu temelden çözümlenecek.

1984'ün ilk dokuz ayında Türkiye'nin dış ticareti 2 milyar 404 milyon Dolar açık verdi.

Tekelci basın, Özal'ın vaatlerini işte böyle duyurmuştu

● Meğer stadların şu kullanımını planlamışmış...



Özal hükümetinin IMF ve Dünya Bankası'nın dayatmalarına boyun eğerek yatırımları kısıması ve işçi çıkarma yasasını kaldırması, Türkiye'de işsiz sayısının daha da artmasına neden oldu. DPT'nin hazırladığı Beşinci Beş Yıllık Plan'a göre, 1983 yılı sonunda 3 milyon 450 bin işsiz sayısı, 1984'de 350 bin artarak 3 milyon 800 bin kişiye ulaşacak. Özal hükümetinin işbaşına gelmesinden sonra, birkaç kişi işe almak için yapılan sınavlara binlerce başvuru olunca, sınavları futbol sahalarda yapmak gerekme haline geldi.

● ... Başbakan'ın bir demeci yetermiş meğer



Döviz yumurtlayan tavuklara bol keseden vaatler yapıldı ama sonuçta...

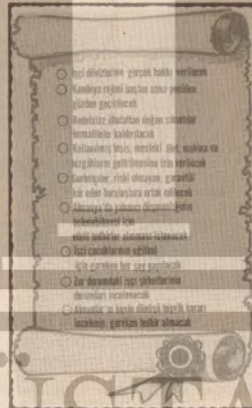
... Ve göçmen işçiler de yalanlardan nasibini aldı

Tercüman

SENET GİBİ SÖZ ALDIK :
Başbakan Özal'dan gurbete ilk mesaj

● **Özal "İşçilerimizin bulundukları ülkelerde ümitsiz, kolu-kanaadı kırık bırakılmayacaklarına inanmalarını isterim" dedi**

... ve işte böyle alaylay pullanmıştı...



Özal Hükümeti bu vaatlerin hangisini gerçekleştirdi ?

Hiçbirini !

Özal hükümeti, yurt dışındaki Türkiyeli göçmen işçiler için vaat ettiği bu sorunların hiçbirine el atmadığı gibi, onların kazanımları için önemli haklarını gasbederek geri aldı. Bedelsiz ithalat uygulamasının kapsamı büyük oranda daraltılarak, Türkiyeli göçmen işçilerin bu yolla Türkiye'ye kullanılması araç ve gereçleri sokmaları yasaklandı. Ve Özal hükümeti, 1986 yılında başlanması gereken Türkiyeli göçmen işçilerin Ortak Pazar ülkelerinde serbest dolaşım hakkını da birkaç yüz milyon Mark karşılığında sattı.

Türkiye'de yeniden başlayan idamlara karşı 18 saat nöbet eylemi gerçekleştirildi

Paris'te 200 özgürlük meşale

Fransa'da özellikle son aylarda Türkiye demokrasi güçleri ile dayanışma hareketinin gösterdiği büyük boyutlu açılım, Evren-Özal rejiminin özellikle Batı Avrupa demokratik kamuoyunda yalıtılmasına ve köşeye sıkışmasına somut katkılar getiriyor. Türkiye'de insan haklarının aksamızca ve sürekli çiğnenmesine, işkencelerin günlük resmi bir uygulamaya dönüşmesine, Türkiye Kürdistanı başta olmak üzere emekçi halk üstünde estirilene azgın teröre, idamların yeniden başlatılmasına karşı Fransız aydınlarından, demokratlarından yükselen bu örnek dayanışma, Batı Avrupa'nın en köklü demokratik geleneklerine sahip olan bu ülke halkına da onur kazandırıyor.

Türkiye ile dayanışma hareketinin son dönemde Fransa'da odaklanmasına yol açan bu etkinliklerle ilgili olarak atıl çizilmesi gereken önemli bir nokta bu eylemlerin öncülüğünü hemen bütün Fransa komünistlerinin üstlenmiş olması. Kapitalistler dünyasının en büyük iki komünist partisinden biri olan FKP'nin

nin bu somut öncülüğü çevresinde halkalanan ve aydınlardan, sanatçılardan, demokrat politikacılardan, bilim ve din adamlarından oluşan dayanışma hareketine Fransa'da etkinlik gösteren Türk ve Kürt örgütlerinin -birkaç sapık çizgi dışında- tümünün katılması ve aralarındaki ayrılıkları değil, ortak yanlarını öne çıkaran bir tutumu başarıyla sürdürmeleri ise Türkiye'de anti-faşist cephe ve eylem birliğinin örülmesi yönünde çok değerli kazanımlar sağlıyor. En azından böyle bir birliğin mümkün ve işler kılınabileceğini kanıtıyor. Ve gene bir Batı Avrupa ülkesinde, Türkiye demokratları ile etkili bir dayanışmanın örgütlenebilmesinin, bulunulan ülkenin demokratik kamuoyunun bu yönelime çekilebilmesinin, Türkiye'de örgütler arasında eylem birliğinin koterılması ile dolaysız bağlı olduğu da Fransa örneğinde kanıtlanıyor. Bu sayfalarda sergilemeye çalıştığımız "18 saatlik nöbet" eylemi yukarıda vurgulamaya çalıştığımız noktaların somutça gözlemlendiği bir etkinlik olarak da özel bir anlam taşıyor.



Paris'te, Fransa'nın en seçkin demokratlarının katılımıyla gerçekleştirilen "18 saat nöbet" eylemi Evren-Özal rejimini ve onun borazanlığını üstlenmiş tekeli basını şaşkına çevirdi. Şaşkınlık bu olağanüstü etkili eylemi "fiyasko" olarak nitelemeye kadar vardı. Yanda Milliyet gazetesinin bu "fiyasko"yu sergileyen haberinin kupürünü sunuyoruz. Sayfının geri kalan bölümünde ise bu "fiyasko"yu, haber, izlenim ve de fotoğraflarla bir de biz sergiliyoruz...

Paris'te geçen hafta en üst düzeyde Fransız aydınları ile hemen tüm Türkiye'de örgütlerin katılımıyla, Türkiye Büyükelçiliği önünde çağrısı "Türkiye'de insan hakları için 18 saat nöbet" olarak yapılan çok etkili bir dayanışma eylemi gerçekleştirildi.

Sabahın 7.30'undan geçenin ileri saatlerine kadar süren eylem, çağrıda sadece "nöbet" olarak tanımlanmasına rağmen kısa sürede bir miting'e dönüştü ve 18 saat süreyle kentlin bu kesiminden geçen Fransızlar Türkiye'de yeniden tirmandırılan idamlar ve insan haklarının pervasızca çiğneniş işlerine etkili bir uyarıyla karşılaştılar.

Nöbete özellikle Fransız Komünist Partisi'nin Politbüro düzeyinde katılması eylemin etkisini ve yayıncı niteliğini olumlu yönde artırdı.

Sabahın erken saatlerinden itibaren, bir gece önceden Paris'teki Türkiye Büyükelçiliği'nin karşısındaki alanda kurulumu olan padırın önünde dörder kişilik gruplar halinde nöbet tutulmaya başlandı. Ayrıca padırın hemen önüne konan bir masaya da bir imza defteri açılmıştı. Bu ilgili çekti demokratik dayanışma eyleminin niteliğini öğrenmek üzere toplanan çok sayıda Parisli umurlan çok üstünde bir coşku ve iştiklakla,

Türkiye'deki politik tutuklularla dayanışmalarını ve idamların durdurulması istemini içeren bu imza kampanyasına katıldılar. Trafiklin oldukça yoğun olduğu caddeye arabasını durdurup imza atmaya gelenlere bile rastlanmasa eylemin, bir başka küçük ama sevindirici yanını oluşturdu.

Çadırın hemen önünde ünlü Fransız ressam Alain Hoger'in çizdiği ve Türkiye'de demokratlar, yurtsavermeler ve ilerici üstünde baskılan sergileyen "Ömler Yasa" tablosu yerliyordu. Bu tablonun üstünde ise "Türkiye'de insan hakları için 18 saat" yazılı bir pano yer alıyordu.

Saatler ilerledikçe Türkiye Büyükelçiliği önünde örgütlenen eylem ilgi de arttı. Nitekim akşamüstü padırın çevresinde Fransız ve Türkiye'den oluşan bir kişiye aşkın bir kalabalık halklanmıştı. Akşam karışılının basmaya başlamasıyla birlikte nöbet eylemi görsel yanı da çok etkili bir gösteriye dönüştü. "18 Saatlik nöbet" çağrısına yapan Fransız demokratlar ve aydınların da tüm önüne ellerinde yanar meşalelerle dizildiler. Alanda tam 200 meşale tutuşturulmuş ve her biri haklandırılan idam kararn ve infazın "ciddi bir tehlike" olarak gündemde bulunan Türkiye'de yurtsavermeleri simgeliyordu. Alanda ıyıldayan 200 özgürlük meşalesi, Fransız demokratlarından, tek sıra halinde bekleyen 200 Türk ve Kürt demokratına devrildi.

Alandaki coşkuyla olağanüstü tirmandırılan bu büyük gösteri kendiliğinden patlayan sloganlarla gelişti. Meşalelerin ışığı yüzlerini vuran bini aşkın Fransız, Türk ve Kürt demokrat bir ağızdan "Katil Evren", "Türkiye, dosluks, dayansın!", "Idamlara son!"

demokrat ve ilericiileri de katıldılar. Bunlar arasında FKP önderlerinden Andre Lajoinie, eski Ulaştırma Bakanı Charles Ritzmann, eski Sağlık Bakanı Jacques Rallitte, FKP Senato Grup Başkanı Helene Le, Senafor Serge Bouchev, senafor Charles Lederman, "düzensiz hareket"nin ünlü kadın kaptanı FKP MK üyesi Marie Claude Vallan-Couturier, ilköğretmene Roland Weyl, Paris çevre belediye başkanlarından büyük bir bölümü, sendikacılar özellikle dikkati çekiyordu.

İse dayanışmanın yaslandığı potansiyelin somut katılmaları oluyordu.

CGT Konfederasyonu adına katılan delegasyon CGT Dö İşçileri sorumlu Jo-

**FKP lideri
G. Marchais'in
Başbakan**

**Söz, eyleme katılan
Fransız demokratlarının...**

Türkiye Postası muhabiri nöbet eylemine katılan Fransız aydınlarından bazılarına görüşlerini sordu. Aşağıda bunlardan bir seçme sunuyoruz

Başbakan Fabius'a mesajı

Fransız Komünist Partisi Genel Sekreteri Georges Marchais, Fransa Başbakan Laurent Fabius'a bir mektup göndererek Türkiye'nin Avrupa Konseyi'nden çıkarılması için hükümetin hareketine geçmesini istedi.

Geçtiğimiz 25 Ekim günü General Evren Diktatörlüğü Hürir ASLAN'ı idam ettirdi. Bu genç savaşçı, 1980'den beri haksızlığın, baskının, işkencenin günlük ve sistematik bir biçimde yürütüldüğü bir rejimin yirmiyedinci kurbanıdır. 130 tutuklu işkence altında ölmüş, 80.000 kişi zindanlarda çürümekte, ülkenin 200.000 yurttaş polise aranmaktadır. Ankara'nın barışçılığı deşet sınırlarına yanyor.

Önümüzdeki günlerde 28 idam hükmüyle daha asılmaya gönderilebilir. Dosyaları onay bekliyor. Toplam 200 kadın ve erkek ölümlü cezalı da parlamentonun kararına sunulmayı bekliyor.

İnsan kişiliğinin ve insan haklarının böylesine aşılanılması isyan ettirici bir durumdur. Böylesi bir deşet karşısında her görünen demokrasilerin derinden sarsılmaları doğal olacaktır.

Oysa Türkiye ile Fransa aynı ittifak içinde. Ülkemizin üye olduğu Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun aday üyesidir ve Avrupa Konseyi'nde Fransa ile yanyana oturuyor. Bu durum bizim ülkemize özel sorumluluklar yüklemektedir.

İşte bunun içindir ki Fransa'nın Türkiye Diktatörlüğü'nün temsilcileri ile yanyana oturmayı reddetmesi ülkemiz için bir onur ve görev olacaktır. Sizi Fransız Komünist Partisi adına Türkiye'nin Avrupa Konseyi'nden çıkarılması istemimizi bildiriyoruz.

Böyle bir önlem kuşkusuz Ankara'daki rejim üzerine etkili bir baskı yaratacağıdır. Geliştirilmesinde büyük bir gereklilik olan kamuoyunun dayanışma hareketi ile birlikte alınacak böylesi bir önlem insanlığın yanyamı kurabilir. Türkiye halklarının acacları hafifletebilir.

Sayın Başbakan, sizi temin ederim ki Fransız Komünist Partisi düzenini ber yerinde olduğu gibi Türkiye'de insan haklarının savunulması yolunda çabalarını daha da yoğunlaştıracaktır.

Türkiye Postası Tabiri süresi nöbetiyle katılan Fransız aydınlarından bazılarına görüşlerini sordu. Aşağıda bildirilen bir seçme sunuyorum

Maxime Gremetz

(FKP Politik Büro Üyesi, MK Dış İlişkiler Sekreteri, Avrupa Parlamentosu Üyesi)

Bizim için dün yapılan neresinde olursa olsun özgürlük savaşımı, demokrasinin savunulması kutsal bir değer taşıyor ve biz komünistler bu savaşımın yanında yerimizi almalıyız. Başları süylenen Türk ve Kürt halklarının özgürlük savaşımını bizim için nasıl bir önem taşıdığını altını çizmek istiyorum. Türkiye bir Avrupa ülkesidir, Atlantik Paketi ve Avrupa Konseyi üyesidir. Fransa bu ülkenin temsilcileri ile aynı konseyde çalışmaktadır. Kanımca Georges Marchais'nın Laurent Fabius'e gönderdiği mektupta belirtilen gibi Türkiye'nin Avrupa Konseyinden atılması için çaba göstermek Fransa için bir onur ve görevdir.

Joe Nordmann

(Ulusalarası Demokratik Hukukcular Örgütü Başkanı)

Bu eylemi Türkiye'deki kanlı diktatörlüğe karşı girişilen protesto hareketleri ve Fransız halkının özgürlük savaşımı veren tüm halklarla dayanışması çerçevesinde değerlendirmek gerekir. Ben İstanbul Barosu Başkanı Orhan APAYDIN'ın yakın dostuyum. Meslektaşım da Türkiye'deki baskıların kurbanlarından biridir. Ulusalarası Demokratik Hukukcular Örgütü Başkanı olarak baskılarla karşı verdiğimiz savaşımı Demokratik Hukukcular Örgütü Başkanı olarak baskılarla karşı verdiğimiz savaşımın yanında yerimi alıyorum. Bugün Paris'teki bu dayanışma eyleminin yankıları büyük olacaktır. Bu eylem olarak demokrasinin darlaştırılmasını, zindanlardan kurtarılmasına katkıda bulunacaktır.

Paul Mazlak

(Paris 6. Üniversite Biyoloji Profesörü)

Ben diğer Fransız aydınlarla birlikte, Türkiye'de insanlık dışı koşullarda yürütülen işkenceleri, idamları protesto etmek için geldim. Genel olarak kamuoyunda aydınların süyediklerine önem veriliyor. Onları dinliyorlar. Aydınlar bunun sorumluluğunu taşımalıdır. Bir ağırlığımız varsa onu özgürlüklerden yana koymalıyız. Türkiye'de olup bitenler çerçevesinde bir sessizlik durumuna bürünmeye çalışıyor. Bu durum yıkamalıdır. Biz her yerde özgürlüğe saygı gösterisini istiyoruz. Umarım bu hareket gelecek idamları önlemek konusunda yardımcı olacaktır.

René Taleb

(Paris 10. Üniversitesi Felsefe Profesörü)

Biz cellatların kolunu durdurmak istiyoruz birinci olarak. İkinci Türkiye halklarına özgürlük savaşımında destek olmak istiyoruz. Özgürlükler bölünmez. Dünyanın neresinde olursa olsun özgürlüklere yapılan saldırılara karşı durmak görevini yerine getiriyor. Üçüncüsü biz özgürlükler savaşımı barış savaşından ayrı tutmuyoruz. Biliriz ki Türkiye gitmekte daha militaristleştirilmektedir. Topraklarında ABD üsleri vardır. Bu protestomuz barış için de yapılmış bir protestodur. Bizim için gerçek terör Türkiye'deki yönetimin sürdürdüğü devlet terörüdür döndürdük olarak belirteceğiz. Bu terör üstel terörizmi susturma bahanesi ile getiriliyor. Fransız halkı buna göz yumamaz.

Lucien Lanterier

(Gennévilliers Belediye Başkanı)

Ben Komünist ve Cumhuriyetçi Seçilmişler Derneği'nin temsilciyim. (Bu dernek (tüm seçimle gelen milletvekilleri, senatör, belediye ve il yöneticilerinin üye olduğu bir dernektir.) Türkiye'de demokratlar üzerinde sürdürülen kanlı baskıları protesto etmek amacıyla burada bulunuyorum. Dün de Belediye Meclisi'nde yaptığımız bir dakikalık saygı duruşu ile aynı eylemi gösterdik. Üstünde durulması gerekir ki basın yayın organları Türkiye'de olup bitenlerle ilgili olarak, Dayanışmamızı bu eylemlerle sınırlamamalıyız. Şimdi yeni biçimler düşünmeli ve daha yoğunlaştırarak sürdürmeliyiz.

ne vuran bin aşkın Fransız, Türk ve Kürt demokrat bir ağızdan "Kati Evren", "Türkiye, dostluk, dayanışma", "İdamlara son!", "Genel af", "Politik tutuklulara özgürlük", "Kürdistan'daki kanlı teröre son" diye haykırıldı.

Fransız Komünist Partisi (FKP) nöbetiyle aynı delegasyonla katıldı. Öyle denince FKP Politik Büro Üyesi, MK, Dış İlişkiler Sekreteri, Avrupa Parlamentosu üyesi Maxime Gremetz başkanlığında MK üyesi Henri Costa, FKP-MK üyesi ve Avrupa parlamenterleri Jacques Denis, FKP Dış Politikası Bölümü görevlisi Jean Charles Negre'den oluşan delegasyon, nöbeti ölkeden sonra FKP Politik Büro Üyesi, MK sekreterlerinden Paul Laurent başkanlığında Politik Büro üyesi Madeline Vincent, Politik Büro üyesi Qay Hermier Politik Büro Üyesi Claude Popere'den oluşan delegasyonu devretti. Her iki delegasyonun nöbeti sırasında, delegasyon başkanlarının isteği üzerine on on idam edilen yurtsever Hürir Aslan'ın ağabeyi Aydın Aslan da Fransız komünistlerinin bu saygı önderleri ile birlikte nöbete durdu.

FKP delegasyonlarının yansıra "18 saatlik nöbet" eylemine Fransa'nın en saygın

CGT Kongfederasyonu adına katılan delegasyona CGT Dış İlişkiler sorumlusu Johannes Galland başkanlık ediyordu. Renault işçileri ile eyleme tim Renault işçilerini temsil bir göçmen işçi delegasyonu ile katıldılar.

Eylemin örgütlenmesinde dolayış katkısı olan ve yeni kurulan Fransa-Türkiye Derneği ise Başkan Avukat Frederick Weyl ve Genel Sekreter Roger Gaudin ile iki yöneticiden oluşan bir delegasyonla temsil edildi. Fransız Komünist Gençlik Hareketi delegasyonu da eylemin etkin destekçileri arasında yer aldı.

Türkiye'de Türk ve Kürt demokratları ise nöbet eylemine iki delegasyonla katıldılar. Sabah 8.30'da nöbete duran delegasyon DISK Yürütme Kurulu üyesi Kemal Dursal, avukat Yaşar Acar, Avukat Kuray Anger ve Yalçın Cerit'ten oluşmuştu.

11.50'de nöbeti devralan delegasyon ise ülkedeki Türk ve Kürt demokratlarının temsil Fransa'da etkinlik gösteren 17 örgüt tarafından kurulan "Türkiye ve Kürdistan'daki idamları, işkenceleri ve baskıları Durdurma Komitesi" sorumlularından oluşuyordu.



BU MEŞALELERİN İŞİĞİ, METRİS'E, MAMAK'A, DİYARBAKIR'A YURUYOR... Eski Çarşısı Başbakan Charles Fitterman ve avukat Roland Weyl meşalelerini "nöbet" tutuyorlar. Biraz sonra da meşalelerini Türkiye'deki demokrasilerde devrecekler...

Fransız aydın ve demokratlarının katılımı ile etkili bir dayanışma niteliği kazandı...Fransız Komünist Partisi Politik Büro düzeyinde katıldı...

di
lesi



Foto: Türkiye Postası-Özel



Fransa-Türkiye Derneği Başkanı Weyl ile söyleşi

Üç yıldan beri Türkiye'deki baskılara karşı Fransa'da yürütülen dayanışma hareketlerinde aktif olarak çalışan Avukat Frederick Weyl, geçtiğimiz haftalarda kurulan ve ilk örgütlediği iki gösteri eylemi ile kendisini Fransa demokratik kamuoyuna duyan Fransa-Türkiye Derneği'nin başkanıdır. 3 yıl önce DISK Davası'nın ilk oturumuna Dünya Sendikalar Federasyonu ve Uluslararası Demokratik Hukukçular Örgütü adına gözlemci Avukat olarak katılan Frederick Weyl, Türkiye dönüşü Fransız Barolar ve hukuk adamları arasında Türkiye'de (Başta İstanbul Barosu eski Başkanı Orhan Apaydın olmak üzere) tutuklu avukatların serbest bırakılması için açılan geniş kapsamlı imza kampanyasının örgütlenmesinde etkin çalışmalarda bulundu.

Türkiye Postası- Başkanı olduğunuz Fransa-Türkiye Derneği Hıdır Aslan'ın idamından kurtarılması ve daha sonra idam edilince bunun protesto edilmesi için arka arkaya iki gün içinde iki büyük eylem oluşturdunuz. Yeni kurulan ve Fransa kamuoyunda henüz tanınmaya başlayan örgütünüzün Türkiye'de inşaatı örgütün katılımı da içinde olmak üzere böylesine kalabalık bir topluluğu hareketle geçirebilmesi nereden ileri geliyor size?

Frederick Weyl- Fransız kamuoyu Türkiye konusunda yeterince bilgilendirilmiyor. İnsan haklarına bağlı duyan herkes Türkiye'de olup bitenleri protesto etmek için birleşmelidir. Derneğimiz, bu amaçla, artık

Türkiye'de kimse idam edilmesin, General Evren rejimi bu istemleri dikkate almak zorunda kalsın diye Fransız kamuoyunu duyarlı kılma, harekete geçirme yönünde çaba gösteriyor. Fransa'nın her tür düşünce akımından kişileri böylesi bir dayanışmaya çekmek için çok şeyler yapılabilir.

Fransa halkı geleneksel olarak insan haklarına çok bağlıdır. Elbette iyi bilgilendirilmesi koşuluyla. Sorun Fransızların Türkiye'deki durum konusunda kötü ve az bilgilendirilmeleridir. Bu konuda haber verme araçlarının büyük bölümünün ciddi ve ağır sorumlulukları vardır. Bizim çok sınırlı haberlendirme olanaklarımızla bilgilendirmenin bile kamuoyunu duyarlı kılmayı ve en kısa bir zamanda mevsimini vereceğini bu iki eylemimizle saptamış olduk.

Yapılanlar yalnızca bir başlangıçtır. Büyük haber verme araçlarının oluşturduğu "ses-sizlik duvarı"nı yıkabilmek için çok daha geniş yığınlar harekete geçirebilmek gerekiyor. Böylece Türkiye halkının ile dayanışma bugün Türkiye'de insan haklarına yapılan saldırıların ağırlığına uygun ve onlara karşı koyabilecek düzeyde bir gereklilik kazanacaktır. Geçen gösterilerimizde sokaklara dökülen binler, onbinler durumuna gelince Fransa'nın sesi General Evren de dahil olmak üzere Türkiye'den duyulacaktır; ve Evren, Fransız halkının haberi olduğu sürece yeni idam infazlarını kollamaı kavuşturup beklemeyeceğini anlayacaktır.

Türkiye Postası- Bütün protestolara rağmen Hıdır Aslan'ın idam edilmesi, geçtiğimiz haftalarda Türkiye Kürdistanı'nda sürdürülen kanlı uygulamalar, Cunta'nın baskılarını daha da artırma ve demokratik güçleri sindirmek amacıyla girişimlerini daha





Fransız komünistleri enternasyonal dayanışmada nöbet başında. Aralarında Hıdır Aslan'ın ağabeyi Aydın Aslan. (Soldan sağa) Claude Poperen (PB üyesi), Qay Hermier (PB üyesi), Madeline Vincent (PB üyesi), Aydın Aslan, Paul Laurent (PB üyesi)

FREDERICK WEYL
Fransa-Türkiye Derneği Başkanı

İdam edilen Hıdır Aslan'ın ağabeyi Aydın Aslan da nöbetteydi...

Türkiye'de yeniden başlatılan idam cezalarının son kurbanı Hıdır Aslan. Dev-Yol militanı Hıdır Aslan'ın idamının durdurulması için uluslararası demokratik kamuoyunun ısrarlı çabaları sonuç vermedi. Gözü dönmüş, kana doymaz generaller, Hıdır Aslan'ı bir sabah vakti öldürdüler. Ağabeyi Aydın Aslan faşist terörden kurtulmak için yurtdışında yaşamak zorunda kalmış bir yurtsever. Acı haber geldi onu Federal Almanya'da

buldu. Paris'te "Hıdır Aslanlar" için tutuşturulan 200 meşale den birini de o taşıyordu. Fransız işçi sınıfının en yığıt evlatlarıyla omuz omuza "nöbet" e duruyordu. Ve kederli ve kararlı kardeşinin yere düşürmediği demokrasî bayrağını, özgürlük meşalesini daha da yükseklere kaldırmak için savaşıyordu. Aydın Aslan nöbet çadırının önünde Türkiye Postası'na kardeşi Hıdır Aslan'la ilgili anı ve izlenimlerini şöyle anlattı:

Kardeşim işlemediği bir suç yüzünden idam edildi. Dava açıldığı zaman, o zamanki savcı ile konuşmuştuk. 12 Eylül darbesinden önceydi. Bize "Ölüm cezasını kesinlikle düşünmüyoruz" demişti. 12 Eylül darbesinden sonra ise "Bu konuda benimle görüşmeyin. Bunlar üç polise karşılık üç kelle istiyorlar." dedi ve "ama genede kardeşinin bu üç kişi içinde olacağını tahmin etmiyoruz, çünkü kesin deliller yok." diye ekledi. Bunu bana ve avukatımıza birlikte olduğumuz bir zaman söyledi. Kardeşim yaşamı seviyordu. Hapiste nişanlanmıştı. Nişanlısı da hapiste. O da 8 yıl ceza yedi. Hıdır altı kardeşin en küçüğüydü. Birkaç duruşma sonra ölüm cezası verileceğini hissetmişti, Bize yazdığı mektuplarında "Bu olaya siyasi yönden yaklaşıyorlar, beni asacaklar" diye yazmıştı. Tüm mektuplarında suçsuz olduğunu bize hep tekrarladı.

İdam cezasını kimseye, hatta avukatına bile haber vermeden apar topar infaz ettiler. Avukatı, Hıdır asıldıktan sonra infaz yerine yetişebildi. Bize bıraktığı mektupta "Kimse üzülmesin, başım dik gidiyorum" diye yazıyor.

Kardeşim Hıdır gibi, İlyas Has'ı ve şimdi idam edilmesi beklenenleri de mektuplarından tanıyorum. Onlar da Hıdır gibi yürekli insanlardı. Onların idamı, Hıdır'ınki kadar beni yalalayacaktır. Şimdi bütün gayretimiz bu insanları kurtarmak olmalı.



AYDIN ASLAN: Kardeşinin acısını yüreğine gömmüş, kederi ve kını gözlerinde ıslıyor ve kardeşinin yere düşürmediği özgürlük meşalesini daha da yükseklere kaldırıyor...

klarını daha da artırma ve demokratik güçleri sınırlamak amacıyla girişimleri daha da artıracakları gösteriyor. Derneğiniz bu yönde yeni eylemler örgütüyor mu?

Frederick Weyl- Evren Cuntası iki yıla yakın bir zamandan beri Türkiye'de demokratik yaşamın yerleştirilme yolunda olduğu fikrini geçirmeye yelteniyor. Ama almakta olduğumuz haberler bunun hiç de böyle olmadığını ve terör sürecinin yürürlükte olduğunu gösteriyor. Ama Fransız halkı, büyük çoğunluğuyla Türkiye'de olup bitenleri bilmiyor. Bu nedenle Türkiye'deki gerçek durum hakkında haberdarlıkların sorunu birinci sorun olacak önümüzde duruyor. Bunun yanında giderlek çok daha büyük kalabalıkların katıldığı gösteriler, Türkiye Bülükçeliği'nin artık görüşmekten kaçamayacağı büyüklükte delegasyonlar örgütlemek yolunda çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Türkiye Postası- Üç yıl kadar önce Dünya Sendikalar Federasyonu ve Uluslararası Demokratik Hukukçular Örgütü adına gözlemci avukat olarak Türkiye'ye gittiniz ve DISK Davası'nın açılış oturumuna katıldınız. Bu arada gene TKP Gölcük Davası'nı da izlediniz. Türkiye'de edindikleriniz izlenimlerin Türkiye halkları ile dayanışmaya böyle aktif katılmanızda sizi etkilemiş bir rolü oldu mu?

Frederick Weyl- Üç yıl önce Türkiye'ye geldiğimiz 12 Eylül 1980'de bir hükümet darbesi olduğunu, politik tutukluların bulunduğunu biliyordum. Ama gene de kötü bilgilendirilmenin kurbanıydım ben de. O zamanki ulaştırılan haberlerin içeriğine bağlı olarak düşünüyordum. Biliyordum ama bu birşeylerin ne derece ağır bir ciddiye taşındığını farkında değildim. İstanbul'da geçirdiğim bir hafta benim başkalarını yolumduğunu ve devlet terörünün varlığını görmeme olanak sağladı.

Türkiye Postası- Son olarak söyleyeceğiniz birşey var mı?

Frederick Weyl- Bence çıkış yolu bulunmayan hiçbir durum yoktur. Şu anda terörün boyunduruğu altındaki Türkiye'li demokratlara, Türkiye halklarına belirtmek isterim ki, yeni baskı önlemlerinin, alınan yeni idam kararlarının başsansızlığa uğratılmasına katkıda bulunmak için Fransız halkının dayanışmasını daha canlı, daha yığınsal göstermesi yolunda örgütlenmelerden elinden gelebilecek hiçbir şeyi esirgemeyecektir. Fransız kamuoyu gelecekteki ağırlığıyla Türkiye'deki devlet terörünü geriletmeye büyük katkıda bulunabilir ve bulunmalıdır da.

Aralık
ayından
itibaren

Yepyeni bir Türkiye Postası

Türkiye Postası önlümüzdeki Aralık ayı içinde Federal Almanya'nın Ruhr bölgesine, Duisburg kentine taşınıyor. Böylece okurlarımıza hem yılın arifesinde yepyeni bir Türkiye Postası sunma olanaklarına kavuşacağız, hem de 12 aya yaklaşan bir süredir tasarladığımız bir planı hayata geçirmiş olacağız.

Duisburg kentinde çoktan tutulmuş olan bürümüzdeki son hazırlıkları tamamlamaktadır. Gazetemizi basacak yeni matbaamız Plambeck Co Druck und Verlag'la anlaşmaya vardık. Şimdi bütün gücümüzü, Türkiye Postası'na hiç ara vermeden bu taşınmayı gerçekleştirmeye vermiş bulunuyoruz. Bizim gibi çok az sayıda kadroyla çalışan bir gazete için bunun kolay olmayacağını okurlarımız takdir edecektir, ama bunu da başarmışımıza inanıyoruz.

Nükle taşınıyoruz?

Okurlarımız, "Niçin taşınıyoruz?" sorusunun yanıtını, herhangi bir Avrupa ha-

ritasına ve bu haritada Batı Berlin'in yerini bakarak kendileri de verebilirler. **Türkiye Postası**'nın 20 aydan beri çıkmakta olduğumuz Batı Berlin, Türkiyeyi içlerinde yaşamakta oldukları bütün Batı Avrupa ülkelerine çok uzaktır. Bu durum hem gazetesinin okurlarıyla, muhabir ağıyla ve yazarlarıyla yakın ilişki kurmasını güçleştiriyor, hem de okurların **Türkiye Postası**'na ulaşmasının önüne engeller çıkarıyor. Yazı kurulu üyelerinin çoğunluğunun Batı Berlin'den ayrılmaları mümkün olmadığı için bugüne kadar zorunlu olarak katlandığımız bu güçlüğü artık aşılıyor.

Yeni bir gazete

Ama Duisburg'a taşınmamız yalnızca basit bir yer değiştirmeden ibaret kalmayacak. Herşeyden önce redaksiyonumuzu genişletme, yeni yazarlar kazanma, gazetesinin değişik çevrelere ve kurumlarla ilişkilerini daha da geliştirme olanaklarına, kısacası daha iyi bir **Türkiye Postası** çıkarmaya olanaklarına kavuşacağız.

Buna ek olarak, okurlarımızın daha ilk sayıdan beri yerine getirmemiz bekledi-

leri bazı isteklerini de karşılayacağız. Herşeyden önce, gazetesinin hem boyutları büyüyecek, hem de 8'er sayfadan iki ayrı parça halinde çıkmaktan kurtulacağız.

Taşınmayla birlikte, matbaamız da değişiyor. Bu değişiklik bize yeni olanaklar yaratıyor. Aralık ayından itibaren **Türkiye Postası**'nın boyu 50 cm., eni de 36 cm. olacak. Yani gazetemizin boyutları yüzde 25 oranında büyüyecektir. Böylece sütun sayımız 5'ten 7'ye çıkartarak daha hareketli sayfalar yapabileceğiz. Öte yandan sayfa sayımız 16'dan 12'ye inecek ve okurlarımıza şimdiki gibi iki parçalı değil, tek parçadan oluşan bir gazete sunma olanaklarına kavuşacağız.

Daha düzenli bir dağıtım

Türkiye Postası'nın Federal Almanya'ya taşınmasıyla birlikte, kısılan mesafeler dolayısıyla gazete dağıtımının daha hızlı bir hale geleceğini umuyoruz. Aynı zamanda, matbaamız bize, aboneler için elektronik beyin kullanma olanakları sağlıyor. Bunun, abonelerimize aksatmadan



gazete gönderme olanaklarımızı daha da iyileştireceğini umuyoruz.

Ne zaman taşınıyoruz?

Duisburg'daki yeni bürümüz Aralık ayı içinde taşınmayı planlıyoruz. Eğer şim-

diden göremediğimiz olağanüstü bir engelle karşılaşmazsak, Aralık ayının ilk sayısını yeni matbaamızda basabilmeyi umuyoruz. Kesin taşınma tarihimizi, bürümüzün yeni adresini, yeni telefon numaramızı ve öteki ayrıntıları önlümüzdeki kâğıtlarda ayrıca duyuracağız.

OKUYUCU POSTASI

Bir izincinin Türkiye izlenimleri

Hasan TOPRAK

"İsa gibi astılar bizi abi"

Türkiye'ye en son 1980 yazında gitmiştim. 13 Eylül'de döndüm, o gün-den bu yana, bir kez daha bu yılın Ağustos ayında gidebilirim.

60 beygir gücünde bir arabada altı nüfus üstüste Kapıkule'ye üç günde vardık. Günlere göre pazarı. Dağlardan bayrakları görünce göğüşüm kabardı. Nihayet süslüme; hoparlörlerde Gencebay. Beş yaşındaki oğluma göğüşüm lobayla göğüşüm. Türkiye'ye gideceğime



Gecenlerde Türkiye'deki bir dostumdan mektup aldım. 15 Ekim günü Pülümür ilçesinin Çirik köyünde tanıdıklarını ziyaret etmek için yola çıkmış. Erzincan, Erzurum ve Elazığ karayollarının ayrıldığı kavşağa kadar kamyon üzerinde, oradan da Ali Kâhraman'a kadar otobüsle gitmiş. Otobüsten indikten sonra da 2,5 saat düşmüş Çirik'in yollarına. Kan ter içinde varmış köye.

O gece saat 9'da 10 arasında bir cemeşo dolusu asker bir başpasun emrinde köyü baskınlar ve kendisini yakalayıp Pülümür'e götürmüşler.

Mesele sonradan anlaşılıyor. O bölgedeki bütün köy kavgalarının kâh-

nin öyküsü budur. Dostum mektubunu, "bu yazdıkları için üzülmeğin, ufak iştir" diye bitirmiş.

Adının açıklanmasını istemeyen bir okur/Bad Kreuznach

Doğu'da terörist avı

Türkiye Postası

Türkiye Postası 15 günde bir Cuma günleri çıkar. Herausgeber: Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität e.V., 1000 Berlin 44, Donaustr. 1. Verantwortlicher Redakteur: Ahmet Kârdam, Zentralredaktion und Anschritt aller Verantwörtlichen: 1000 Berlin 44, Donaustr. 1.

yanıma. Hoşgeldin abi, nasılsın?" Hapisten çıktığını biliyorum. "Geçmiş olsun Hasan, sen nasılsın?" diyorum. "İyiymi abi, dımdık ayaktaayım. Güçlü geldiler bu kez ama, bir yerde yenik düştüler. Kafamızdaki düşünceler ile sileceklerini sandılar. İpleri, tefekleri yemedi, yenik düştüler." "Burada konuşamayalım bunları" diyorum. "Neden? Alacakları ne kaldı ki. Bir öğretmenliğimiz vardı, onu da aldılar. Korkutup susturmak istediler. Susalım mı yani abi?"

Hasan nasıl tutuklandığını, başına gelenleri anlatıyor:

"12 Eylül'den sekiz-on ay sonra tuksamlarım hızlandı. O zaman Doğu'da bir köyde öğretmenimdim. Köyümde hiç haber almıyordum. Bir cumartesi günü, oca yolu asıp köyüme döndüm. Bakтім ağabeyimi içerim almışlar. Önce kaçmayı düşündüm. Sonra 'kaçmak daha kötü olur' dediler, kaldım. İki gün sonra, ağabeyimi elleri kelepçeli, üstü başı yırtık, kan içinde köye getirdiler. Ağabeyim evde birseyler aradı. Sonra 'tabanca yok' dedi. 'Sen kimsin' diye sordular bana. 'Kardeşliyim' dedim. Telesizle ko-

gün bir krdeşi var. Öteki taraftan 'onu getirin' dediler ki, ellerime kelepçe vurdular. O sırada annem 'Ben sakladım tabancayı, oğullarımı bırakın' diye bağırdı. Bu defa onu dipçikleme-yeye başladılar. Annem tabancayı sakladığı yerden çıkardı. Ama bizi yine de bırakmadılar tabii. Aldılar, şubeye götürdüler. Orada gözlerimiz bağlan-dı. 'Silahı nereden aldınız, öteki silah-ları nerede?' diye soruyordılar durma-dan. Beni nereye götürseler, ne yap-

kalktım, hep içimden 'bilmiyorum' dedim. Beynime 'bilmiyorum'u yerleştirdim. Dövdüler, ısladılar, yine dövdüler: 'Bilmiyorum'. İsa gibi astılar; ayaklarımıza kum torbası, bazen buz tenekesi bağladılar: 'Bilmiyorum'.

ayaklarımıza kum torbası, bazen buz tenekesi bağladılar: 'Bilmiyorum.'

Name: **Kochanek, Armin**; Geburtsdatum: **22.01.1952**; Geburtsort: **Wien**; Wohnort: **Wien**; Beruf: **Journalist**; Telefon: **01-479011**; Fax: **01-479011**; E-Mail: **armin.kochanek@t-online.de**; Web: **www.kochanek.at**; **Wohnort:** 1000 Berlin 4, Donaust. 1; **Telefon:** 0224 6092; **Herstellung:** Eigenvertrieb; **Druck:** Henke Rollstoffev, 1 Berlin 48; **Sintitsir:** 49, **Banka Hesabi:** Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität; **Postcheckkonto:** 661 432-100, BLZ 100 100 10; **Postschekkont:** Berlin-West, **Abon:** kuyik; **Federal Almanya ve Ban Berlin'de** 6 aylık (12 sayı) 30 DM, 1 aylık (24 sayı) 60 DM, **Temsilcilik-Fransa:** Paris, **Telefon:** 01-258 26 70, **Isivire:** Basel, **Telefon:** 061-22 91 23, **Hollanda:** Amsterdam, **Telefon:** 020-942323, **Ingiltere:** London, **Telefon:** 01-340 47 39, **Danimarka:** Kopenhagen, **Telefon:** 01-707 506, **Isveç:** Stockholm, **Telefon:** 08-367 576, **Yazisma adresi:** Box 5067 163 05 Spånga

Downloaded from ascelibrary.org by University of California, San Diego on 06/01/15. Copyright ASCE, For All Rights Reserved, No part of this document may be reproduced without written permission from ASCE.

MELİKE DEMİRAĞ
ile
ŞİVAN

BERLIN: 16. 11 1984 Cuma saat
19.00 TII Audi Max

BRÜKSEL: 24. 11. 1984 Cumartesi
saat 19.00 Centre
culturelle d'UGCLE



**TÜRKÜLERİMİZ
KARDESTİR!..**

Türkiye Postası

Adressi

Ülkesi

Abone ücretini **Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Postcheckkonto 4614 32 - 100, BLZ 100 100 10 Postcheckamt Berlin-West** hesabına yatırınız ve bu abone fişi ile birlikte havale makbuzu nuzu **Türkiye Postası Abone Servisi, Donau Str. 1, 1000 Berlin 44 adresine** postalayınız

Abone fiyatları 6 aylık (12 sayı) []
1 yıllık (24 sayı) []

Tarih:

ABONE BEDELİ

	F. Almanya	Belçika	Danimarka	Fransa	İngiltere	Hollanda	İsviçre
Deniz yüksekliği	300 m	600 m	120 m	85 m	8,40 m	15 m	95 m
Yerel yüksekliği	60 - 100 m	1200 m	240 m	170 m	16,80 m	70 m	190 m

ÜSTAV

Federal Alman hükümetinin çıkartmak istediği Yabancılar Yasası'na karşı yapılan uluslararası konferansın ardından

Yabancılar yasasından vazgeçilmedi, ertelendi

● 27 Ekim günü FIDEF'in, Belçika, Fransa, Hollanda, İsveç ve İngiltere'deki kardeş Türküye örgütleriyle birlikte Frankfurt'ta düzenlenen konferans, Batı Avrupa'daki Türküye göçmen işçi örgütleri için ışık tutucu oldu.

FIDEF 1980 yılında "Yabancı Düşmanlığına Karşı Dostluk Haftası'nı" başlatırken, birçok kişi böyle bir eylemin gerekliliğinden kuşku olduklarını belirtmişler, "yabancı düşmanlığı bu kadar büyüyecek bir sorun mu?" diye sormuşlardı. Böyle bir eylemin başlatılmasının ne denli isabetli olduğu çok geçmeden görüldü.

Geçtiğimiz 27 Ekim günü, gene FIDEF'in, Belçika, Fransa, Hollanda, İsveç ve İngiltere'deki kardeş Türküye örgütleriyle birlikte Frankfurt'ta düzenlenen "Yeni Yabancılar Yasası'na Karşı Uluslararası Konferans"ın da taşıdığı önem önümüzdeki günlerde daha iyi ortaya çıkacaktır. Bu Konferans'ta toplandığı günlerde Federal Alman hükümetinin çıkartmayı tasarladığı yeni yabancılar yasası konusundaki tartışmaların durulmuş olmasına kanunlar, yarıllıklarını çok geçmeden anlayacaklardır.

Gerçekten de, Federal Alman parlamentosundaki tartışmalarda, hükümet, "6 yaş sınırı" ve "ailelerin birleştirilmesi" konularında geri adım atmış ve yeni yasayı getirmeyi ertelemiştir. Bu, ilerici ve demokrat güçlerin ve partilerin büyük bir duyarlılık göstererek, "Nazî Almanya'sı'nı anımsatan yeni yabancılar yasa tasarıları karşısında ortaya koydukları direnişin başarısıydı. Ama öte yandan da, bu yasanın arkasındaki güçlerin ve iktidar ortığı CDU ve CSU'nun gerilken başvurması çalıştıkları bir manevraydı da. Çünkü yeni yabancılar yasası yalnızca

"6 yaş sınırı"ndan ve "ailelerin birleştirilmesi" konusundaki kısıtlamalardan ibaret değildi. Gerek kamuoyundaki, gerekse parlamentodaki tartışmalarda üzerinde pek durulmayan, her geri planda kalan "sınırdışı etme" konusundaki yeni önlemler diktatlerden kaçınıyordu. Oysa yeni yasa tasarısının asıl tehlikeli bölümü de buydu. Kaldı ki, yeni yasanın parlamentoya getirilmesinin ertelenmesi, bu yasadın vazgeçildiği anlamına da gelmiyordu. Kamuoyundaki tepkilerin yanı sıra, partilerin CDU ve CSU partileri "6 yaş sınırlaması"nın ve "ailelerin birleştirilmesi" konusundaki kısıtlamaların yumaşatıldığı ama "sınırdışı etme" maddelerinin korunduğu bir yeni yabancılar yasasını çıkartmaktan vazgeçmediği, ve koalisyon ortağı FDP'nin, kiliselerin

ve diğer sınımlı güçlerin direnişlerini böyle bir manevra ve ertelemeyle kırmayı ve onları öteki ilerici ve demokrat güçlerden koparmayı planlıyordu. 27 Kasım günü Frankfurt'ta düzenlenen uluslararası konferans işte bu tehlikeye parkmak bastığı için özellikle önem taşıyordu. Ama Konferans'ın önemi yalnızca bundan ibaret de kalmıyordu. Batı Avrupa ülkelerindeki ilerici ve demokrat politikacılar, sendikacılar, bilim adamları, sanatçılar ve yazarlar, bir başka Batı Avrupa ülkesindeki yabancılar politikasına karşı cephe almak üzere ilk kez bir araya geliyorlar ve Federal Almanya hükümetinin izlediği yabancılar politikasının bütün Batı Avrupa ülkeleri için taşıdığı tehlikeye ilk kez birlikte işaret ediyorlardı.

Konferans'ın önemli yapan bir başka nokta da, Federal Almanya'daki bugünkü gerici iktidara karşı tek alternatif oluşturabilecek güçleri, yani Sosyal Demokrat Partisi'ni, Yeşiller'i ve Alman Komünist Partisi'ni diğer barış ve demokrasi güçleriyle birlikte bu sorun etrafında bir araya getirebilmiş olmasıydı. Bütün bunları başarabilmiş olmanın onuru da, Batı Avrupa'nın 6 ülkesindeki Türküye göçmen işçi örgütlerine, yani FIDEF'e, BTİE'e, HTİB'e, İSTİB'e, FTİB'e Londra Halke'ne aitti. Bu 6 örgütün böyle uluslararası bir konferans toplayabilmesi, başarıları, Batı Avrupa'daki bütün Türküye göçmen işçi örgütlerine bundan sonraki çalışmalarında da ışık tutmaktaydı. Konferansı önemli yapan bir başka nokta da buydu.

Kongrenin sonuç belgesi

Federal İçişleri Bakanı'nın yeni bir yabancılar Yasası için hazırladığı tasarılar, yabancıların hukuksal durumundaki mevcut güvencesizliği daha da artıracak ve bu güne kadar garanti altına alınmış ve zaten yetersiz olan hakları hepten kısıtlıyacak niteliktedir.

Bu gerçek karşısında ayrımcı yeni Yabancılar Yasası'nın reddedilmesini istemek, yabancıların eksiksiz eşit haklara sahip olmalarından yana çıkmak her zaman olduğundan daha da gereklidir.

Biz, Federal Almanya Cumhuriyeti'nde yaşamakta olan yabancıların, toplumun bütün alanlarında eksiksiz eşit haklara sahip olmalarını garanti eden bir yabancılar politikası istiyoruz.

Federal Almanya'da güvenceli süreklilik oturma hakkı, sınırdışı edilmelerine son. Evli kadın ve erkeklerin, eşlerinin ayrımlar halinde sınırdışı edilmelerine de hayır.

Federal Almanya'da eş ve çocuklarla birlikte yaşam hakkı; ailelerin birliğini engelleyici önlemler kaldırılmalıdır.

Federal Almanya'da doğmuş insanlara eksiksiz hukuksal ve sosyal eşitlik. İşsiz kalma halinde, sadece işsizlik parası değil, işsizlik yardımı ve sosyal yardımın da ödenmesi; yabancıların işsizlik nedeniyle ülkelerine zorla geri gönderilmelerine hayır. İşyerlerinin dağıtımında Almanlara eşitlik.

İsveç, Danimarka ve Hollanda'da olduğu gibi yerli seçmelere katılma hakkı tanınan.

Ayrıca sunuları talep ediyoruz: Politika göçmenlere sığınma hakkının Anayasa'nın 16. maddesine göre eksiksiz uygulanması. Sığınma başvurusunda bulunanlara, ilk gündün itibaren çalışma izni. Sığınma



Frankfurt'taki konferansa uluslararası düzeyde ve Federal Almanya'da geniş bir katılım oldu. Katılanlar arasında şu kişiler de yer aldı: (Yukarıdan soldan sağa) Jean BELLANGER (CGT göçmen işçiler Sendikası), Ebba STRANGE (Danimarka Sosyalist Halk Partisi adına), Van der LEK (Hollanda Partisi Sosyalist Partisi milliyetleri ve Avrupa Parlamentosu üyesi), Peter GINGOLD (Uluslararası Auschwitz Komitesi Başkanı Yardımcısı), (Aşağıda soldan sağa): AITÜMAS (İngiltere İşçi Partisi Grup Başkanı Vekili), Horst PETER (SPD Meclis Grubu adına), Christina KUKIELKA (Yeşiller adına), Dirk KRÜGER (DAP Yönetim Kurulu üyesi)

Toplantıda grevdeki İngiliz maden işçileri için açılan dayanışma kasasında 4559 Mark toplandı

FIDEF'in 11 Temsilciler Kurulu toplandı

Evren-Özal yönetiminin politikası F.Almanya'daki MHP'lileri de cesaretlendiriyor

Alman ve Türk faşistleri protesto edildi

Türkiye'deki faşist diktatörlüğün politikasından cesaretlenen faşist MHP'nin Federal Almanya'daki uzantısı Türk Federasyonu son dönemlerde çeşitli adlar altında çalışmalarını yoğunlaştırdı. Etkim ayrı sonunda Türk Federasyonu'nun Mannheim'da giriştiği provokatif eylemlerin ardından 4 Kasım günü de Wiesbaden Biebrich'de Türk Federasyonu "Milli Birlik ve Demokrasi Cephesi" adına bir gece yapmak istedi. Son ana kadar nerede yapılacağı kamuoyundan saklanan gecenin Yunan faşistlerinin "Akropolis" adlı lokantasında yapılacağı öğrenildi. Bölgedeki anti-faşist örgütlerce protesto edildi.

Wiesbaden FIDEF üyesi Türkiye'li İ-

çiler Derneği'nin girişimiyle oluşturulan protesto komitesinde yer alan Türk ve Türk örgütleri, VVN ve diğer demokratik kuruluşlar gecenin yapılacağı "Akropolis" yakınındaki alana toplanarak yürüyüşe geçtiler. "Akropolis"nin bulunduğu sokakta Federal Almanya'nın çeşitli yerlerinden getirilen faşist militanlar provokasyona girişmek istedi. Eylem sırasında **Türkiye Postası** Wiesbaden muhabiri H. Murat Dürtyöl fotoğraf çekmek istediği için faşistlerce tehdit edildi.

Bir arada ortakl gerginleşmeye dek olaya müdahale etmeyen polisler faşistlerin çağrısıyla ortaya çıktılar, ancak anti-faşistlerin muhabirimizi tehdit eden kişiyi göstermelerine rağmen görevleri-

nin bu olmadığını söyleyerek hiçbir işlem yapmadılar. Polislerin faşistleri koruyarak olayın üzerine gitmedikleri izlenildi.

Anti-faşist yürüyüşü disiplinli bir şekilde sürüp, IG-Metall Wiesbaden örgütünden bir sendikacının konuşma yaptığı mitingle noktalandı.

Alman faşist partisi NPD'nin kongresi yapıldı

3-4 Kasım günleri Münih'te NPD (Alman Nasyonal Demokrat Partisi)'nin 18. Kongresi yapıldı. Aralarında Hitler dönemi artığı eski faşistler, savaş döneminde yüzlerce çocuğun cinayetine, sorumlu SS subayı Arno Strippel gibileri, neo-naziler ve çeşitli ülkelerden gelen fa-

şistlerin yer aldığı ve 350 kişinin katıldığı kongrede Türkiye'li faşistlerin de güvenlik görevlileri arasında yer aldığı öğrenildi.

Polisin demir parmaklıkları koruması altında yapılan kongre 3 Kasım günü anti-faşistlerin kongre binası önünde yaptığı bir gösteri ve yakın bir meydana yapılan mitingle protesto edildi. Bu arada faşistlerin kongre binasından çıkarak yaptıkları provokasyonlar da polis tarafından hiçbir engelle karşılanmadı. 400 kadar anti-faşist katılımcı protesto mitinginde VVN bölge başkanı Marion Lehmcke, SPD'li belediye meclisi üyesi Gerd Baumann, papaz Michael Giffert, sendika sekreteri Thorsten Heimsen, ve FIDEF üyesi Münih İşçi Derneği'nden Nur Erhalç birer konuşma yaptılar.



18 Ekim'de Darmstadt'ta, NPD'nin gençlik örgütünün kongresi de ancak polis koruması altında yapılabildiği ve yüzlerce anti-faşist tarafından protesto edildiği.

Türk Federasyonu neyi savunuyor ?

Türk Federasyonu'nun Federal Almanya'nın Mannheim kentinde dağıttıkları "Milli Birlik ve Demokrasi Cephesi" imzalı bildirilerde, Evren-Özal yönetiminin "güvenilir sivil kişilere" silah dağıtma ve "devlete yardım-
ca terör birlikleri" kurmayi planlaması yerinde bulundu ve 12 Eylül öncesinde aynı işi MHP'nin yaptığı belirtilerek, "Bugün Doğu'da köyünü basan komünistleri öldüren vatandaşlarımızı teşekkül edenlere soruyoruz: Dün aynı hallerinde mücadele etmek zorunda kalan vatanda-
ver memleket evlatları da teşekküle layık değiller miydi?" denildi.

Türk Federasyonu'nun dağıttığı bildiride, Kenan Evren'in Van konuşmasında söylediği "Marksist-Leninstlere karşı gerektiğinde sizler de mücadele edeceksiniz" sözleri hatırlatıldı ve MHP'nin silahlı örgütleri kastedilerek "Böyle bir mücadele bugün ve yarın için sözkonusu ve meşrudur da, dün için değil miydi?" denildi.

Türk Federasyonu'nun bildirisinde, "gimdi herkes, dün devlet varlığımız, millet ve vatan bütünlüğümüzde kasteden hainlerle mücadele eden vatandaşlarımız karşı 12 Eylül'den sonra takınılan tavır hak-sızlığını daha iyi anlıyor" denildi ve başta Türkiye olmak üzere tutuklu bulunan MHP'li katillerin salıverilmesi istendi.

Yunan Uluslararası Barış ve Detant Komitesi'nin 9. Genel Kurulu yapıldı

"Barış ağacı acılar pahasına kök saldı"

Yunan Uluslararası Barış ve Detant Komitesi (EEDYE)'nin 9. Genel Kurulu 2-4 Kasım tarihleri arasında Atina'da toplandı. Yunanistan barış hareketinin son yıllardaki büyük başarısını ve vainsalla-

ma konuşmalarından sonra, ikinci gün Kongre dört ayrı komisyon halinde çalıştı. Özellikle "Akdéniz'de ve Balkanlar'da barış" Komisyonu'nda Türkiye Barış komitesi delegesinin konuşması ile



TKSP 10. kuruluş yıldönümünü kutladı

Türkiye Kürdistan Sosyalist Partisi 3 Kasım 1984'de Köln Mülheim Stadthalle'de düzenlediği bir gece ile kuruluşunun onuncu yıldönümünü kutladı. 500 kadar kişinin katıldığı gecede izleyicileri partinin 10 yıllık mücadelesi hakkında bilgi verildi ve Kürt halkının müzik ve folklorunu içeren bir program slaytlar eşliğinde sunuldu. Partinin genel sekreteri Kemal Buray konuşmasında Kürt halkının Kürdistan'ın tüm bölgelerinde verdiği mücadele üzerinde durdu, Türkiye'de Türk ve Kürt halklarının demokratik ortak cephesinin kurulmasını verdikleri önemi vurguladı. Çeşitli komünist ve sosyalist partilerin mesajlarını okuduğu toplantıda DKP yönetim kurulundan Heinz Lang ve TSP genel başkanı Ahmet Kaçmaz da birer konuşma yaptılar.

Danimarka'da IND-SAM'ın Konferansı "Göçmenlerin istihdam durumu"

- Türkiye'li göçmen işçiler için işsizlik oranının yüzde 40 olduğu Danimarka'da IND-sam'ın düzenlediği istihdam konulu konferans özel bir önem taşıyor.

Danimarka'daki çeşitli uluslardan göçmenlerin biraraya getiren IND-sam 13 Kasım günü Kopenhag'da "Göçmenlerin İstihdam Durumu" konulu bir konferans düzenliyor.

da. Yunanistan barış hareketinin son yıllardaki büyük başarısı ve yığınsallaşmasını yansıtan Kongre'de, ülkenin her yanındaki çeşitli barış komitelerinden seçilecek gelmiş 600 delegede dışında 27 ülkeyi temsil eden 30'dan fazla konuk, Birleşmiş Milletler temsilcisi ve Dünya Barış Konseyi Başkanı **Romesh Chandra** da hazır bulundu. Kongre'de, Türkiye barış hareketini **Oya Baydar** temsil etti.

İlk günkü açılışta ve bazı konukların bu arada öncelikle **Birleşmiş Milletler 1986 Dünya Barış Yılı Komitesi** temsilcisi ve **Chandra**'nın kongreyi selamlama

da **Barış**'ta misyonu'nda Türkiye Barış komitesi delegesinin konuşması ilgiyle karşılandı ve "**Bölgemizde barış açısından bir Türkiye sorunu değil, emperyalizme bağlımlı faşist rejim sorunu vardır**" açıklaması genel ilgi ve kabul gördü.

Bugün 600 delegeye toplanan bir kongreye sahip olan, ülkenin en seçkin bilim adamı, politikacı, hukukçu, eğitimci, sanatçıları yanında din adamlarını ve eski yüksek rütbeli ordu mensuplarını da içeren Yunan barış hareketinin en önemli özelliğinin, gerçekten de, çok çeşitli siyasal partı ve hareketten, çok çeşitli toplumsal grup, sınıf ve katmandan kişiler biraraya toplaması olduğu görülmüştü. Atina Üniversitesi Rektör yardımcısı **EEDYBE** Başkanı **Alkis Argiriadis**, hareketini anlatırken, barış hareketinin bu gelişmesi karşısında duydukları sevinç



EEDYBE'nin 1960'lardaki başkanı yardımcısı **G. Lambakis** (ortada) 1963'de öldürüldüğü

ve gururu dile getirdi ve "**Ülkemizde barış ağacının kök salması, ilk ürünlerini vermesi için ve barış hareketinin rolünün ve öneminin resmen tanınması için ilke-mizir ve halkımızın acı deneyler ve tra-**

jediler yaşamasa, EEDYBE'nin başkanı yardımcısı Lambakis'in 1963'de öldürülmesi ve yedinci yıllık faşist diktatörlük gerek-ti. Barış hareketinin kök salmasını bunlar pahasına etti ettik" dedi.

ni İstanbul'da kurulmuş bir konferans düzenliyor.

IND-sam'ın belirttiğine göre işsizlik Danimarka'daki göçmenler için ciddi bir tehlike oluşturuşor. 1976'dan bu yana göçmenler arasında işsizlik oranı Danimarkalıların iki katı iken son yıllarda fark daha da artmış durumdur. Halen tüm göçmenlerin için ortalama işsizlik oranı yüzde 25-30 dolayındır. Türkiye'li göçmen işçilerin işe ise bu oran daha da yüksek: yüzde 40.

Göçmenlerin istihdamı konulu konferansta bu konular ve çözüm yolları tartışılacak. Konferansa göçmen örgütlerinin temsilcilerinin yanı sıra sendikalar, işveren örgütlerinden, çeşitli bankacı-lardan, belediyelerden ve diğer kurum-lardan temsilciler davet edilmiş bulun-u-yor.



Ömer KARAHASANI'yüürdik

Gazetemiz yazarlarından Yılmaz Karahasani ile ressam Aydın Karahasani'nin babası sendikacı ve maden işçisi **Ömer Karahasani** 26 Ekim günü ani bir kalp krizi sonucu sendikadaki odasında öldü. 1907'de Hopa'da doğan **Ömer Karahasani** tam 50 yıl maden işçiliği yapmış ve 1927-77 arasında da çeşitli düzeylerde işçi temsilciliği görevinde bulunmuştu. 1946'da Zonguldak Maden İşçileri Sendikası kurucuları arasında yer alan Karahasani bu sendikadan 11 yıl boyunca başkan yardımcılığı ve başkanlığı, 13 yıl ise eğitim müdürlüğünü yaptı. 1958'de Maden İşçi Sendikaları Federasyonu kurucusu ve başkanı oldu. 1960'da kurucu meclisde işçileri temsilen üye olan Karahasani'nin "**Türkiye Sendikacılık Hareketi İçinde Zonguldak Maden İşçileri ve Sendikası**" adlı 700 sayfalık bir kitabı da vardı.

Avusturya'dan Türkiye Barış Derneği'ne dayanışma

Batı Avrupa'da yaşayan ve çalışan Türkiye'deki Türkiye Barış Derneği ile dayanışmalarını çeşitli biçimlerde sürdürdüklerini, Avusturya'da da Türkiye Maden İş Sendikası Genel Sekreteri **Halit Erdem**, Avusturya Ulusal Barış Komitesi ile Türkiye'de barış savaşçılarıyla dayanışma konusunda bir görüşme yaptı. Ortak bir dayanışma çalışması yürütülmesi yönünde alınan kararlar doğrultusunda Avusturya Ulusal Barış Komitesi Başkanı Prof. Dr. Thomas Schönfeld, Turgut Özal'a ve 1. Ordu Sıkıyönetim Komutanlığı'na Barış Derneği yöneticilerinin serbest bırakılması ve bu hakkın davanın durdurulmasını talep eden bir telgraf çekti. Ayrıca Avusturya Barış Komitesi'nin yayın organı "**Stimmen zur Zeit**" Kasım 1984 sayısında **Halit Erdem**'in Türkiye Barış Komitesi yöneticilerinin neden yargılandığını konusundaki bir yazısına yer verdi. Bunların yanısıra Ulusalarsına Af Örgütü'nün Avusturya Lissabon bürosu da **Mahmut Dikerem**'in serbest bırakılması için 10 bin imza toplayarak bunları İngiltere'deki merkezi-ne ilettili. Daha önce **Viyana**'da bu amaçla başlatılan imza kampanyası şimdi Af Örgütü'nünkü ile birlikte sürdürülüyor.

CÜNEYT BAŞBUĞ NOKTA

Tüm Türkiye Gökova'dır

Gökova körfezine termik santralin yapımını engellemek için yollara çıkan kadınların coşgunluğu, belki de hiçbir yasadıkları toprak parçasının antik çağlara dek uzanan tarihinden, Akdeniz uygarlığının oluşmasına katkısından haberi değildi. Onları inşaat için gelen araçların önüne birlikte atılan dürtü yaşayageldikleri toprağın onlara emekleri karşılığı yıldı ilki kez sunduğu ürünü santralin getireceği kirlenme sonucu sunamayacak olması. Alışığı olduk-ları, yıllardır altı üstü yaşadıkları toprakları, zeytin-den, narenciden uzaklaşmak istememeleri onları tüm de-mokratik hakların kısıtlandığı bir dönemde bile kararlı harekete itiyor.

Körfezdeki köylerden birinin muhtarı "dünyanın en lezzetli balıkları burada çıkar, kiretilir mi böyle güzel bir de-niz" diye karşı çıkarken çevre koruyucuları başka gerek-çlerle santral yapımına karşı çıkıyorlar. Aydınları bir kıs-mi ise, hümanist düşüncelerin köklerini yaladıkları toprak-larını böylesine tahribini cinayet olarak niteliyor.

Hiçbirinin santrale, santral olduğu için karşı çıktığı yok. Ne zeytininden ayrılmak istemeyen kadın, ne körfezde yıllardır balıkçılık yapan adam, ne mavi ve yeşilin oluş-turduğu bu güzelliği sadece seyretmek için her yıl birkaç kez kendisini bu kıyılara atan kentli, ne de geçmiş çağ-ların Knidos'unda. Halkın arasına geleceği arayan aydın elektrik üretime karşı değil. Onlar, kendi ayn başk-a- larından yaklaşıp insan emeği ile doğa işbirliğinin daha mükemmelleşmesini istiyorlar.

Son günlerde sesini Gökova için duyuran bu isem küs-

kusuz sadece Gökova için değil ülkemizin tüm toprak parçaları için geçerli olmalıdır. Gökova körfezi de, Van gölü de, denize inen yamaçlarındaki doluduran leziz balıklar da, Doğu Anadolu meralarındaki sürüler de onlarla birlikte yaşayanların gündüzlerinin, gecelerinin, emeklerinin, umutlarının ayrılmaz parçalarıdır. Ve çağlar boyunca Anadolu'nun her yerinde düne ve yarına katkıda bulunan uygarlıklar boy atmış, kök salmıştır.

Cumhuriyet gazetesi başyazarı "Gökova için çağdaş bir kavga veriliyor" diye yazıyor. Gerçekte de öyle. Ama asıl unutulmaması gereken karşı çıkan, dışa bağımlılığın-çarpık-ğın doğa sonucu olarak insan ve doğa unsuru-na hesaba katmayan sözde gelişmenin sorumlularının yarı-nı insanı, köyü, kenti, körfezi, ırmağı, gölü ve uygarlık kalın-tılarıyla tüm Türkiye'yi yıkıma atmaktan çekinmeyecek-leri geçirdir.

ABD emperyalizminin askeri üsleri, topraklarımıza yerleş-tirdikleri nükleer silahların sonucunu Türkiye'nin içine atı-labileceği bir yıkım korku-şu sonuçlarıyla karşılaştırdıl-gında termik santralin getireceği çevre kirlenmesi sözü edilemez düzeylerde kalıyor. Bugün güzel bir doğa par-çası için "çağdaş bir kavga yürütenlerin" unutmaması gereken bir gerçek var; İçirilmiş üssü Çukurova'da dur-du-kça. Yamanlar tepesinde ABD tesisleri kaldıkça ne Gökova ne bir başka körfez, bir başka doğa parçası ge-rçek anlamda korunamaz. Ne de insanımız ve insanımı-zı içinden süzülüp geldiği uygarlıklar.

Çağdaş kavgayı tüm Türkiye için vermek gerekir. Çünkü tüm Türkiye gerçekte Gökova'dır.